

**B.OBAMA PRAŠO
ĮVERTINTI SVEIKATOS
APSAUGOS
SISTEMOS REFORMĄ**

Washington D.C., rugsėjo 29 d. (ELTA). JAV prezidento Barack Obamos administracija kreipėsi į Aukščiausiąjį Teismą, prašydama įvertinti šalies vadovo pasiūlytą istorinę sveikatos apsaugos sistemos reformą.

Tokiu žingsniu Baltieji rūmai siekia užbėgti už akių konservatyvių pažiūrų politikų teisiniam puolimui prieš naująjį įstatymų paketą.

Pernai priimta sveikatos apsaugos sistemos reforma įgyvendino dešimtmečius demokratų puoselėtas svajones, tačiau jai įnirtingai priešinosi respublikonai, o reformą reglamentuojantys teisės aktai tikriausiai taps viena iš pagrindinių diskusijų temų prieš ateinančiais metais vyksiančius prezidento rinkimus.

„Žinome, kad Prieinamos sveikatos priežiūros įstatymas neprieštaruoja konstitucijai. Esame įsitikinę, kad Aukščiausiasis Teismas sutiks. Tikimės, kad Aukščiausiasis Teismas imsis šios bylos, ir esame tikri, kad mes laimėsime“, - sakė įtakinga B.Obamos patarėja Stephanie Cutter.

Administracija prašys Aukščiausiojo Teismo išaiškinti, ar esminis naujojo įstatymo reikalavimas, kad visi JAV piliečiai iki 2014 metų privalo įsigyti sveikatos draudimą, jeigu turi tam lėšų, neprieštaruoja konstitucijai.

Šio įstatymo priešininkai respublikonai tvirtina, kad vyriausybė neturi galios verstti žmones pirkti sveikatos draudimą, ir žadėjo apskusti jį teismams bei galiausiai pakeisti kitu teisės aktu.

Tačiau S.Cutter argumentavo, kad toks požiūris yra „tie-

Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkė I. Degutienė vizito metu Washington D.C. Iš kairės: JAV Atstovu rūmų pirmininkas John Boehner, Seimo pirmininkė Irena Degutienė, Europos Parlamento narys Vytautas Landsbergis, LR Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Emanuelis Zingeris, LR ambasadorius JAV Žygimantas Pavilonis ir LR Seimo narys Vytautas Gapšys. *LR ambasados JAV nuotr.*

siog klaidingas“, nes sveikatos draudimo neperkantys žmonės „netampa nepriklausomi“, tik naudojasi visų mokesčių mokėtojų pinigais, kai patenka į valstybės subsidijuojamas ligonines.

„Šie kaštai, kurie vien 2008 metais siekė 43 mlrd. litų, užgula gydytojus, ligonines, mokesčių mokėtojus ir smulkųjį verslą visoje šalyje“, - patarėja rašo Baltųjų rūmų tinklaraštyje. Baltieji rūmai taip pat pasisako už privalomąjį draudimą, argumentuodami, kad netaikant šios sąlygos žmonės draustųsi tik susirgę, siekdami gauti išmokas, todėl draudimo įmokos visiems smarkiai padidėtų.

Baltieji rūmai ryžosi šiam žingsniui po to, kai 26 valstijos ir smulkiojo verslo įmonės anksčiau kreipėsi į

Aukščiausiąjį Teismą, prašydamos atmesti visą B.Obamos pasiūlytą reformą.

Šie skundai buvo pateikti po to, kai Atlantoje įsikūręs 11-osios apygardos teismas nutarė, kad reikalaujamas individualaus sveikatos draudimo Kongresas viršijo savo įgaliojimus. Tačiau teismas nutarė, kad kitos sveikatos apsaugos įstatymo dalys, atitinka šalies Konstituciją. Įgyvendinus šią reformą, kurią demokratai seniai svajojo įvykdyti, sveikatą papildomai apsidraustų 32 mln. žmonių.

Keli kiti teismai atmetė pretenzijas dėl šio įstatymo, todėl tapo neišvengiama, kad galiausiai bus kreiptasi į Aukščiausiąjį Teismą - veikiausiai 2012 metais, per patį perrinkimo siekiančio B.Obamos kampanijos įkarštį.

išgyvenančios eurozonos šalis, tokios kaip Graikija.

Dėl šio įstatymo projekto dar turi balsuoti Vokietijos aukštesnieji parlamento rūmai. Manoma, kad jie fondo didinimui irgi pritars. Visos 17 šalių, kurios naudoja eurą, privalo ratifikuoti įsipareigojimą padidinti Europos finansinį fondą, skirtą gelbėti eurozonai. 10 šalių tam jau pritarė.

Vokietija šiuo sprendimu įsipareigoja savo paramos dalį Europos finansiname fonde padidinti nuo 123 mlrd. iki 211 mlrd. eurų.

**NEGALIMA TAUPYTI KRAŠTO
SAUGUMO SĄSKAITA**

Vilnius, rugsėjo 28 d. (ELTA). Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos valdyba dar kartą, prieš valstybės biudžeto svarstymą, priimena Seimui ir Vyriausybei, jog nedera per daug taupyti Tėvynės gynybos pajėgumo sąskaita.

„Mums visiškai nesuprantami kai kurių aukštų valstybės pareigūnų vieši pasisakymai, esą nėra jokio tarptautinio įsipareigojimo didinti išlaidas krašto gynybai. Mūsų pilietinė pareiga reikalauja klausti valstybės vadovų, ar Lietuvos Seimas ir Vyriausybė patys be įpareigojimų iš užsienio neįveikia pareigos ir būtinybės rūpintis savo krašto saugumu?“, - sakoma Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos valdybos pareiškime „Dėl aukštų valstybės pareigūnų viešų pasisakymų apie krašto apsaugos finansavimą“.

Buvę politkaliniai ir tremtiniai sako tikrai nemanantys, kad dabar būtina pirkti modernius tankus ar naikintuvus, kainuojančius šimtus milijonų litų.

Lietuvos Seimo pirmininkė Irena Degutienė rugsėjo 28 d. sakė, jog Rusijoje jau įvyko prezidento rinkimai. Taip Lietuvos parlamento vadovė reagavo į „Vieningosios Rusijos“ išsakytą paramą Vladimir Putin kandidatūrai į Rusijos prezidentus. *ELTA*

„Netgi esame nustebinti ir sugluminti tokio požiūrio į mūsų kariuomenės gynybinio pajėgumo stiprinimą. **Manome, jog kur kas svarbiau nei tankai ir lėktuvai yra karių profesionalumas, aukšta jų moralė ir patriotiškumas.** Tokių savybių ugdymui taip pat reikia lėšų. Žinome, kad tragiškai trūksta lėšų aktyviojo rezervo karių pakartotiniams mokymams, pašauktinių jaunuolių bazinio apmokymo programai. Net šovinių pratyboms kartais pritrūksta“, - pastebi Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos valdyba.

Jos teigimu, Lietuvos šaulių sąjungai (LŠS) deleguota priedermė ugdyti jaunimo patriotizmą, mokyti elgtis su ginklu, tačiau reikiamų bazių ir lėšų šiam darbui LŠS neturi. Buvusių politkalinų ir tremtinių nuomone, reikia modernizuoti jaunimo ir karių mokymo bazes, taip pat reikia daugiau resursų pratyboms mūšio sąlygomis.

Rugpjūčio 6 d. Ariogaloje Lietuvos partizanų, Laisvės kovų dalyvių - politinių kalinių ir tremtinių - sąskrydžio „Su Lietuva širdy“ dalyviai priėmė rezoliuciją „Dėl jaunimo parengimo Tėvynės gynybai ir gynybos pajėgumų sustiprinimo“, kurioje Seimas ir Vyriausybė buvo raginama daugiau investuoti į krašto apsaugą.

**JAV PARAGINO PEKINĄ
GERBTI TIBETIEČIŲ
TEISES**

„Kinija turi saugoti religinį, kultūrinį ir kalbinį tibetiečių savitumą“, - pareiškė rugsėjo 27 d. Valstybės departamentas.

Taip Washington reagavo į pastaruosius įvykius Sėčvano provincijos vakaruose, kur du jauni vienuoliai tibetiečiai mėgino nusižudyti susidegindami. Jie protestavo prieš Kinijos viešpatavimą Tibete ir religinių laisvių ribojimą.

Abu nudegę vienuoliai paguldyti į ligoninę. *LRT*

VOKIETIJA GELBSTI EURO ZONĄ

Vokietijos parlamentas balsų dauguma patvirtino didesnę šalies finansinį indėlį į Europos finansinį pastovumo fondą. Už balsavo 523 Bundestago nariai, 85 – prieš, 3 susilaikė, o 9 nedalyvavo, praneša *BBC*.

Šis balsavimas laikytas testu kanclerei Angelai Merkel, kadangi kai kurie politikai iš jos koalicijos ragino nepritariti šiam įstatymo projektui.

Daugelis Vokietijos gyventojų pasisako prieš įsipareigojimą skirti daugiau pinigų, kad būtų paremtos finansų krizė

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė sako, kad Prezidentūra papildomų 350 tūkst. litų per metus prašo valstybiniais apdovanojimams. „Kiek esu informuota kanceliarijos vadovybės, tai yra kanclerio, šios lėšos (...) yra prašomos valstybės apdovanojimams, nes mes dvejus metus gyvenome iš tų rezervų, kurie buvo palikti ankstesnio prezidento kadencijos metu ir iš tikrųjų tiesiog išleidome, ką galėjome, ir reikia daryti naujus užsakymus”, – paklausta, ar reikia didinti Prezidentūros finansavimą ir kam tie pinigai būtų skirti, atsakė D. Grybauskaitė. Kaip skelbia žiniasklaida, Prezidento kanceliarija parengė 2012–2014 metų strateginį veiklos plano projektą. Iš valstybės biudžeto kiekvienais minėto laikotarpio metais norima prašyti po 350 tūkst. litų daugiau lėšų nei skirta šiais metais.

„Transparency International” Lietuvos skyriaus (TILS) atlikta viešųjų pirkimų analizė parodė, kad Žemės ūkio ministerija (ŽŪM) Kazimiro Prunskienės vadovavimo laikotarpiu negailėjo pinigų šios politikės bendražygių verslui. Pavyzdžiui, iš tuomečio K. Prunskienės partijos bičiulio Ramūno Karbauskio įmonės ŽŪM neskelbiamų derybų būdu įsigijo grūdų už beveik 5 mln. Lt.

Konstitucinis Teismas (KT) nustatė, kad Lietuvoje šeima dera laikyti ne tik santuokoje, bet ir partnerystėje gyvenančius asmenis. Be to, šeima yra ir vienišos motinos ar tėvai, auginantys vaikus. KT rugsėjo 27 d. paskelbė, kad Konstitucijai prieštarauja prieš trejus metus Seimo patvirtinta Valstybinės šeimos politikos koncepcija.

Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas Rimantas Jonas Dagys teigia, jog dėl šeimos sąvokos vertėtų skelbti referendumą. Jame esą „sveiko proto žmonės“ galbūt išsakytų kitokią nuomonę nei Konstitucinis Teismas. Kaip skelbta, Konstitucinis Teismas nutarė, kad Šeimos politikos koncepcija savo turiniu ir forma prieštarauja LR Konstitucijai.

Lietuvos prokurorai imasi narstyti Žemės ūkio ministerijos (ŽŪM) pastato rekonstrukcijos istoriją. Įtariama, kad 2006-2007 m. ŽŪM vadovai pažeidė įstatymą, su bendrove „Skala“ sudarydami sutartis, kurių bendra vertė – apie 27,5 mln. Lt. Valstybės kontrolė pastebi, kad net 13,94 mln. Lt rekonstrukcijai išleista neskelbiamų derybų būdu. Be to, ŽŪM gerokai viršijo išlaidų planą – skaičiuota, kad rekonstrukcija kainuos iki 22,3 mln. Lt, išleista net 27,5 mln. Lt. Galiausiai, Valstybės kontrolė nustatė, kad už 5,2 mln. Lt didesnę nei planuota sumą ŽŪM atlikta tik apie pusę numatytų rekonstrukcijos darbų. Šios sutartys sudarytos ankstesnės Vyriausybės laikais, kuomet ŽŪM vadovavo Kazimira Prunskienė. Dabartinis žemės ūkio ministras Kazys Starkevičius rekonstrukcijos darbų kokybę vertina skeptiškai. Pavyzdžiui, ministro kabinete turėjo būti įstatytos ažuolinės durys, o ŽŪM vairą perėmęs K. Starkevičius rado tik ažuolo imitaciją. Negana to, netrukus ištrūko ir durų rankena.

Prokurorai apklaušė buvusį Lietuvos prezidentą Valdą Adamką dėl jo teiginių apie galimai patirtą šantažą. „Taip, pas prezidentą buvo atvykę prokuratūros atstovai pokalbiui“, - sakė V.Adamkaus sekretorė Rimona Matulienė. Generalinė prokuratūra rugsėjo 30 d. to pakomentuoti negalėjo - buvo nurodyta, jog atsakingo prokuroro darbe šią dieną nėra. Rugpjūčio pabaigoje pristatydamas antrąją savo knygą „Paskutinė kadencija: Prezidento dienoraščiai“, kadenciją baigęs prezidentas užsiminė apie svarbių valstybės asmenų šantažą, kurį jam teko patirti vadovaujant Lietuvai. V.Adamkus pasakojo gaudavęs ranka rašytus įvairius nurodymus, ką jis, kaip šalies vadovas, turėtų daryti, tačiau sakė kol kas pavardžių atskleisti negalintis. Jis aiškino neskelbiantis pavardžių, norėdamas padaryti žalos žmonių tikėjimui ir svarstė, kad galbūt neleis minėtų ranka rašytų nurodymų viešinti 50 metų. V.Adamkus prezidentu buvo dvi kadencijas - 1998-2003 ir 2004-2009 metais.

93 metų kunigas iš Vokietijos Gerhardas Lange bankui užstatė savo namą, kad gautų paskolą ir už ją nupirktų Panevėžio rajono bažnyčiai keturis varpus, rašo „Lietuvos rytas“. Jie bus pakabinti gaisro nuniokotoje Naujamiesčio Šv. Apaštalo Evangelisto Mato bažnyčioje. Vokietijos Arnsbergo ligoninėje iki šiol kapelionu tebedirbantis ilgaamžis kunigas jau ne vienai Lietuvos bažnyčiai yra padovanojęs varpų ir kitaip jas parėmęs. Už tai jis yra tapęs kelių Žemaitijos miestų garbės piliečiu. G.Lange nupirkti varpai skamba ir keliose Panevėžio regiono bažnyčiose. Prieš kelerius metus tuometis prezidentas Valdas Adamkus jam įteikė ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Riterio kryžį.

Pernai politinių partijų lėšos (įskaitant partijų politinei kampanijai gautas lėšas), palyginti su ankstesniais metais, sumažėjo penktadaliu ir sudarė 17,5 mln. litų. Trečdalis šių lėšų buvo gauta iš valstybės biudžeto. Kaip praneša Lietuvos statistikos departamentas, 2010 m. politinėms partijoms buvo skirta 5,5 mln. litų, arba 2,3 karto mažiau nei 2009 m. Tiek pat – 5,5 mln. litų (2009 m. – 5,2 mln.) – sudarė fizinių ir juridinių asmenų paaukoti pinigai.

Palestiniečių prezidentas Machmoud Abbas, kairėje, įteikia oficialų prašymą, kad Jungtinės Tautos pripažintų Palestiną valstybę. Po jo kalbėjęs Izraelio ministras pirmininkas Benjamin Netanyahu pasisakė už tiesiogines derybas, nepaisant, kad per 20 metų nepavyko susitarti. *Reuters & Getty Images*

EP RAGINA ĮTEISINTI PALESTINOS VALSTYBĘ

Palestina turi teisę siekti valstybingumo, rugsėjo 29 d. priimtoje rezoliucijoje pripažino Europos Parlamentas. Jis paragino Europos Sąjungos (ES) šalis laikytis bendros pozicijos šiuo klausimu, praneša Parlamento spaudos taryba.

„Palestiniečių tautos teisė pačiai apsispręsti ir turėti savo valstybę neginčytina, kaip ir Izraelio teisė egzistuoti su saugiomis sienomis“, – sako ma rezoliucijoje.

Parlamentas pakartoja savo tvirtą paramą dviejų valstybių sambūviu pagrįstam sprendimui išlaikant 1967 m. buvusias sienas ir pripažįstant Jeruzalę kaip abiejų valstybių sostinę. Parlamentas ragina ES ir jos valstybes vieningai paremti teisėtą palestiniečių tautos siekį būti atstovaujamai kaip valstybė Jungtinėse Tautose. Savo ruožtu ES ir jos šalys raginamos patvirtinti savo ryžtingą įsipareigojimą dėl

Izraelio valstybės saugumo.

Parlamentas ragina Izraelio vyriausybę nutraukti visas gyvenviečių statybas Vakarų Krante ir Rytų Jeruzalėje. EP nariai taip pat primygtinai reikalauja nutraukti raketų išpuolius prieš Izraelį iš Gazos ruožo ir susitarti dėl nuolatinių pailaubų. Tiesioginės Izraelio ir palestiniečių derybos turi būti nedelsiant atnaujintos, sakoma EP rezoliucijoje. **LRT**

B.OBAMA RAGINA GREITAI SPRĘSTI EURO ZONOS KRIZĘ

Jungtinių Valstijų prezidentas Barack Obama ragina Europą kuo greičiau spręsti euro zonos skolų krizę, kuri kelia grėsmę viso pasaulio ekonomikai.

Sakydamas, kad krizė „gąsdina pasaulį“, B. Obama kreipėsi į euro zonos šalių vadovus. „Jie stengiasi imtis atsakingų veiksmų, tačiau nedaro to taip greitai, kaip turėtų“, - teigia B. Obama.

VOKIETIJA PASIŪLĖ JAV NEKIŠTI NOSIES NE Į SAVO REIKALUS

Vokietija rugsėjo 27 d. liepė Jungtinėms Valstijoms liautis kaltinti Europą dėl jų pačių ekonomikos problemų, o skolų prislėgta Graikija pažadėjo visomis išgalėmis stengtis užkirsti kelią finansų krachui euro zonoje.

Tarsi nuo kalno riedantis sniego kamuolys didėjanti Europos skolų krizė niekaip nesusijusi su Jungtinėmis Valstijomis, kurioms derėtų verčiau sutelkti dėmesį į savo pačių labai tikras problemas, pareiškė Vokietijos finansų ministras Wolfgang Schaeuble.

Šis astrus komentaras buvo aiškiai taikomas JAV prezidentui Barackui Obamai, kuris pirmadienį perspėjo, jog Europos nesugebėjimas suvaldyti didėjančios Graikijos išsiskolinimo krizės „gąsdina pasaulį“.

„Visada lengviau patarinėti

Po praėjusią savaitę vykusių Tarptautinio valiutos fondo (TVF), Pasaulio banko ir Didžiojo dvidešimtuko (G20) atstovų susitikimų rugsėjo 26 d. šalių atstovai sakė, kad rengia planą, kuris padės atgaivinti euro zonos finansų sistemą ir neleis skolų krizei plisti į kitas šalis, tačiau tokie teiginiai nenuramino pasaulio finansų rinkų nerimo dėl galimo Graikijos bankroto.

PALESTINAI GALI BŪTI SUTEIKTAS TIK STEBĖTOJOS STATUSAS

Panašu, jog Palestīnai bus suteiktas stebētojas, o ne visateisēs narēs statusas Jungtinēse Tautose (JT), pareiškē Rusijas pasiuntinys JT Vitalij Čurkin.

Jungtinės Valstijos jau anksčiau teigė, jog vetuos Palestinos paraišką per balsavimą JT Saugumo Taryboje.

Balsavimas Saugumo Taryboje yra vienintelis kelias gauti visateisės JT narės statusą. O JT Generalinėn Asamblėjos, kuriuos narės remia palestiniečius, pritarimas suteiks tik stebėtojos statusą.

Rusija ir Kinija - veto teisę turinčios JT Saugumo Tarybos narės - yra pasiruošusios palai-kyti Palestinos paraišką.

A black and white photograph showing two men in suits from the chest up, facing each other in conversation. The man on the right is older, with thinning hair, and is gesturing with both hands as he speaks. The man on the left is younger, with dark hair, and is listening. They are both wearing dark suits, white shirts, and ties. The background is out of focus, showing what appears to be a stadium or large hall with tiered seating.

New York Times, rašydamos apie būsimuosius Rusijos prezidento rinkimus, pastebi, kad Rusijos prezidentu yra Dmitrij A. Medvedev, bet ministras pirmininkas turi daugiausia galios. V. Putin – dabar sutariame – aš būsiu prezidentas, o Jūs ministras pirmininkas. **AP**

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor
2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

PALESTINIEČIŲ PRAŠYMUĮ - JAV VETO

Pasaulio žinių agentūros rašė ir teberašo apie palestiniečių prašymą suteikti jiems Palestinos valstybės statusą ir priimti pilnateise nare Jungtinėse Tautose.

Kaip skelbia *The Associated Press*, Palestiniečių prezidentas Mahmoud Abbas įteikė JT generaliniam sekretoriui Ban Ki-moon dokumentą, prašydamas pripažinti Palestinos valstybę Vakarų krante, Gazos ruože ir Rytų Jeruzalėje. Įteikęs prašymą, jis atėjo į Generalinės Asamblėjos tribūną ir buvo sutiktas ovacijomis. Kelias minutes negalėjo pradėti savo kalbos dėl ovacijų, bet tuo metu Izraelio užsienio reikalų ministras Avigdor Lieberman išėjo iš salės.

„Noriu jus informuoti, kad prieš sakydamas kalbą, kaip Palestinos prezidentas ir vykdomojo komiteto pirmininkas, įteikiau JTO generaliniam sekretoriui Ban Ki-moon prašymu pripažinti Palestinos valstybę visateise Jungtinių Tautų Organizacijos nare su sienomis, buvusiomis iki 1967 metų birželio 4 dienos ir sostine AL-Kudsu (Jeruzalėje), kalbėjo M. Abbas. „Prašau generalinį sekretorių perduoti mūsų prašymą Saugumo Tarybai ir kviečiu gerbiamus Saugumo Tarybos narius balsuoti už mūsų valstybės narystę. Taip pat kviečiu valstybes, kurios dar mūsų nepripažino, tai padaryti. Mes tiesiame savo rankas Izraelio vyriausybei ir Izraelio žmonėms siekti taikos, tačiau Izraelis padarė viską, kad taikos derybos žlugtų ir privertė Palestiną prašyti Jungtinių Tautų pripažinti jos nepriklausomybę.“

Toliau kalbėdamas M. Abbas pareiškė: „Izraelio vyriausybė atsisako pripažinti tarptautinę teisę ir JT Saugumo Tarybos nutarimus - tęsia namų statybas. Nausėdijų politika - tiesioginis Saugumo Tarybos sprendimų pažeidimas ir pagrindinė derybų nesėkmių priežastis.“ M. Abbas pažadėjo, kad palestiniečiai tęs „taikų ir visuotinį priešinimąsi Izraelio okupacijai“... „Aš pareiškiu, kad Palestinos išlaisvinimo organizacija pasirengusi nedelsiant grįžti prie derybų stalo su Izraeliu nutraukus nausėdijų plėtrą... Derybos bus beprasmės, jeigu okupacinė kariuomenė stiprins okupaciją užuot pasitraukusi“. (*Rašant šį straipsnį Reuters pranešė, kad Izraelis pradėjo naujas statybas okupuotoje palestiniečių teritorijoje - 1,100 naujų namų*).

Palestiniečių ir Izraelio „klausimas yra didžiulė problema. Pats Izraelio įsteigimas po Antrojo pasaulinio karo buvo priimtas arabų kraštuose priešiška. Tačiau žydams Izraelis yra šventoji, jiems Dievo skirta žemė. Tai grindžiama ir Senuoju Testamentu, esančiu žydų tautos istorija. Tačiau, kaip pripažįsta Izraelio kūrėjai, Izraelis neatsirado tuščioje erdvėje. Joje gyveno arabai, kurie, atsikėlus žydams, tapo pabėgėliais arba dabar gyvena Izraelio okupuotame Vakarų krante arba Gazoje. Vien Jordane palestiniečiai sudaro beveik pusę gyventojų.

JAV prezidento B. Obama noras išspręsti greitai šį painų palestiniečių ir žydų klausimą neatnešė sėkmės. Pradėdamas savo kadenciją prez. B. Obama savo kalboje pasisakė už Palestinos valstybę 1967 metų sienose. Tačiau šiuo metu JAV balsuosiančios prieš palestiniečiams suteikimą valstybės statuso. JAV pasinaudos veto teisę.

Palestiniečių ir Izraelio problemos sprendimas labai daug lems būsimiems santykiams su visu arabų islamišku pasauliu.

S. Tūbėnas

SEIMO PIRMININKĖ ČIKAGOJE

Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkė Irena Degutienė rugsėjo 16-18 dienomis su darbo vizitu lankėsi Washington, bet neužmiršo ir Čikagos.

Apie savo vizitą Jungtinėse Valstijose šių metų rugsėjo 17 d. papasakojo Balzeko lietuvių kultūros muziejuje surengtoje spaudos konferencijoje lietuvių žiniasklaidos atstovams. Ją lydėjo LR Seimo Užienio reikalų komiteto pirmininkas Emanuelis Zingeris, LR ambasadorius Washington Žygimantas Pavilionis, LR Generalinė konsulė Čikagoje Skaistė Aniulienė ir patarėjai.

Washington Seimo pirmininkė sakė dar niekada neturėjusi susitikimų bei pasitarimų su tokio aukšto lygio mūsų valstybės pareigūnais.

Pasitarime su JAV Atstovų rūmų pirmininku John Boehner buvo pastebėta, jog demokratiniai procesai dar nėra pasibaigę ne tik Lietuvoje, bet ir pas kaimynus. Pakvietusi J. Boehnar kitais metais atvykti į Lietuvą, sulaukė jo teigiamo atsakymo. JAV Atstovų rūmų vadovo atvykimas į Lietuvą būtų dar viena proga kalbėti apie Baltijos šalių problemas, ypač skaudžia ir esmine energetikos tema.

Vyko jos pasitarimai su JAV Atstovų rūmų Užsienio reikalų komiteto pirmininke Ilena Ros-Lehtinen, Kongreso nariu John Shimkus ir JAV prezidento Ronald Reagan fondo direktoriumi John Heubush, JAV Kongreso nariu David Dreier. Su buvusia JAV Valstybės sekretore Madeleine Albright Seimo pirmininkė palietė dar JAV viešai nepaskelbtų tyrimų, kuriuose bandoma atsakyti, kaip lietuviai, čekai, vengrai ir rusai šiandien vertina demokratinius procesus savo valstybėse. Pagal tuos tyrimus, rezultatai nepalankūs Lietuvai. Esmė slypi ne žmonių nusivylime demokratija, bet ekonomikoje ir socialiniame statuse. Kodėl emigrantai važiuoja į aukštos demokratijos valstybes, o ne į diktatūrinę, kaip Baltarusiją? I. Degutienė atkreipė dėmesį ir į kitą tyrimo pusę, kad negalima Lietuvos lyginti su Rusija, kuri niekada nebuvo okupuota, todėl, pasak Degutienės, „mūsų mentaliteto lygis yra visai kitoks negu buvusios Tarybų Sąjungos ir likusių ten gyventi Rusijos žmonių, tai - nelyginami dalykai“... „Lietuvos mąstymas yra kitoks nei valstybės, kurių vadinau didžiuoju broliu, kuris visą laiką buvo ir tebėra

ant mūsų uždėjęs leteną.“

Šio vizito metu Seimo pirmininkė dar kartą įsitikinusi, kad amerikiečiai vis dar nelabai supranta, kokia yra padėtis Rusijoje. Jie mano, kad Rusija modernėja, eina demokratinio keliu ir tai vadina *realpolitic*. Jie apsirinka, nes Rusija, atrodo, eina Kinijos keliu - laisva rinkta, liberali ekonomika, bet diktatūrinė valstybė - nėra žmogaus teisių teismai neskaidrūs, spauda valdžios kontroliuojama“.

Ji pastebėjo, jog Lietuvai ypač padeda senatoriai Dick Durbin ir John McCain. Su jais kalbama atvirai. Ambasadorius Ž. Pavilionis priminė, jog D. Durbin buvo tas, kurio pastangomis NATO kroviniai vežami per Klaipėdos uostą į Afganistaną. „Dvejus metus mes to klausimo negalėjome pajudinti, o D. Durbin dėka įvyko pasikeitimas“. Jos vizito Amerikoje tikslas ir buvo investicijų paieškos, o Lietuva užsieniui gali pasiūlyti vienintelį dalyką - intelektą, lietuvių protą. Susitikusi rugsėjo 16 d. su Čikagos meru Emanuel Rahm Seimo pirmininkė ne tik perdavė Vilniaus mero Artūro Zuoko kvietimą atvykti į Vilnių, ir atvykti ne vienam, bet su verslininkų delegacija.

Spaudos konferencijoje Seimo Užsienio reikalų pirmininkas E. Zingeris, kuris Washington išrinktas antrai kadencijai pirmininkauti Demokratinių Bendrijų forumui, kalbėjo, jog JAV ir po 20 metų lieka Lietuvos saugumo garantu, „nes ji pajėgi pasipriešinti toms grėsmėms, šalia kurių mes esame“.

Jis pasakė, jog gėda, kad Lietuva savo gynybai skiria tik 0.8 proc. BVP. **„Mes turime nustoti veidmainiauti ir ateityje kuo daugiau skirti gynybai, nes jei šalis savęs negina, ją pradeda ginti kažkas kitas“.**

E.Zingeris ragino JAV lietuvius nepamiršti išrinktiems nariams JAV Kongrese **vėl ir vėl** priminti, jog Lietuva yra patikimas partneris ir kad JAV vienintelė gali pasakyti, jog Baltijos šalys neatiteks tiems, kas norėtų jas vėl valdyti. „Mums labai svarbu“, - sakė jis, „kad Jūs kalbėtumėte su savo Kongreso nariais, kad nereikėtų laukti kokios nors krizes, nes vos tik kas nors didesnio atsitinka pasaulyje, kuris nukreipia visų dėmesį, Rusija iškart suaktyvina savo veiksmus mūsų regione ir vėl bandymas mus įtraukti atgal“.

Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bazilikoje, Washington, už Vatikano nuncijų, kuris mirė šią vasarą, pamaldose dalyvavo

akredituotų valstybių ambasadoriai ir jų delegacijos. Iškilmingoms pamaldoms vadovavęs laikinai šventojo Sosto Apaštalinio nuncijaus pareigas einantis prelatas Jean F. Lantheaume iki paskyrimo į Washington dirbęs Vatikano atstovybėje Vilniuje, pradėdamas šv. Mišias lietuviškai pasveikino Seimo pirmininkę. Jungtines Valstijas atstovavo viceprezidentas J. Biden. Po pamaldų su juo susitiko LR Seimo pirmininkė ir spaudai pareiškė: „Ypač didelį įspūdį man paliko susitikimas su JAV viceprezidentu Joe Biden, su kuriuo buvo aptarti visi Lietuvai rūpimi klausimai. Jis labai šiltas, tikintis žmogus. Su juo nuėjome į mūsų lietuvišką koplyčią Šiluvos Marijos garbei ir jis visų akivaizdoje atsiklaupęs meldėsi už Lietuvą“.

Ambasadorius Ž. Pavilionis dar priminė, jog kitų metų pavasarį Čikagoje vyks NATO viršūnių konferencija, todėl ragino JAV lietuvius daryti viską, kad NATO vadovai išgirstų nerimą dėl Lietuvos saugumo, kad sprendimai, įskaitant santykius su Rusija, nebūtų daromi Lietuvos sąskaita. E. Zingeris iškėlė mintį, jog reiktų Baltijos valstybėse turėti nuolatinę NATO oro policijos misiją, kuri numatyta tik iki 2014 metų. **Kokia puiki veikla Amerikos Lietuvių Tarybai, kaip mūsų dar egzistuojančiai politinei organizacijai!**

Irena Degutienė po spaudos konferencijos Balzeko muziejuje apžiūrėjo dvi parodas: „Lietuva tremtyje“ ir „Prezidentas Aleksandras Stulginskis tremtyje“. Ten kartu buvo ir Gruzijos ministro pirmininko pavaduotojas Giorgi Baramidze, kuris vėliau, kai visi dalyviai persikėlė į Gintaro salę vaišėms, pasakė labai įdomią kalbą lietuvių ir gruzinų laisvės tema. Čia susirinkusiems beveik dviems šimtams žmonių, Seimo pirmininkė tarė padėkos žodžius užsienio lietuviams: „Žemai lenkiu galvą prieš visus, kurie ilgus metus puoselėjo lietuvių ir Lietuvos kultūros paveldą“.

Rugsėjo 16 d. ji aplankė Švč. Margelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią ir kun. Jauniaus Kelpšos parkviesta, svečiavosi klebonijoje ir domėjosi lietuvių tautiniais klausimais.

Pasaulio lietuvių centre Lemonte rugsėjo 18 d. dalyvavo pamaldose ir susitiko su vietos bendruomene ir prašė palaikyti Lietuvos nepriklausomybę stiprinančius projektus energetikos srityje.

Vyt. Radžius

Varšuvoje rugsėjo 30 d. vyko Europos Sąjungos ir Rytų partnerystės šalių vadovų pasitarimas. Pasitarimo dalyviai pozuoja bendrai nuotraukai. Būtina paspartinti vizų režimo liberalizavimo procesą, tačiau visoms Rytų kaimynėms turi būti taikomi vienodi standartai, pabrėžė Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė (pirmoje eilėje šešta iš kairės).

EPA-ELTA nuotr.

BALTARUSIJA ATSIŠAKĖ DALYVAUTI RYTŲ PARTNERYSTĖS VIRŠŪNIŲ SUSITIKIME

Varšuva, rugsėjo 30 d. (ELTA). Baltarusija atsisakė dalyvauti Varšuvoje vykstančiame Rytų partnerystės viršūnių susitikime. Pareiškime pabrėžiama, kad šie veiksmai labai šurkščiai pažeidžia pagrindinius Rytų partnerystės principus, suderintus pirmajame viršūnių susitikime Prahoje 2009 metais. Rytų partnerystės viršūnių susitikime Varšuvoje Baltarusijai turėjo atstovauti jos ambasadorius Lenkijoje Viktor Gaisionok.

„Susitikimo išvakarėse jo rengėjai ėmėsi beprecedenčių diskriminacinių priemonių Baltarusijos atžvilgiu, - sakoma išplatintame Baltarusijos URM pareiškime. - Jie atsisakė nusiųsti kvietimą Baltarusijos valstybės vadovui, o po to buvo apribotas Baltarusijos paskirto jos delegacijos vadovo dalyvavimas susitikimo renginiuose”.

Baltarusija anksčiau ar vėliau užims savo vietą Europos šeimoje

Kai Rytų partnerystės iniatyvos viršūnių susitikimo posėdis Varšuvoje prasidėjo be Baltarusijos atstovų, Lenkijos premjeras Donald Tusk pareiškė, jog Baltarusijos atsisakymas dalyvauti viršūnių susitikime - „tai dar vienas galingas signalas, kokios svarbios bus Europai ir Baltarusijai permainos, kurių mes tikimės”.

„Baltarusijos laukia jos vieta Europos šeimoje”, - sakė Lenkijos ministras pirmininkas. Jis pareiškė viltį, kad anksčiau ar vėliau ES galės bendradarbiauti su Baltarusija.

Neoficialiomis žiniomis, rugsėjo 29 d. per viršūnių susitikimo pradžia skirtą vakarienę, kurioje Baltarusijos atstovai taip pat nedalyvavo, D. Tusk pasiūlė veiksmų

Baltarusijai modernizuoti ir demokratizuoti paketą. Lenkijos nuomone, Minskui įvykdžius tam tikras sąlygas, ES galės suteikti šaliai finansinę pagalbą. Tarp šių sąlygų nėra reikalavimo, kad Aleksandr Lukašenka pasitrauktų iš prezidento posto, bet reikalaujama surengti teisingus ir demokratiškus parlamento rinkimus, atitinkančius ESBO standartus, pradėti dialogą su opozicija, visiškai amnestuoti ir paleisti politinius kalinius.

Mainais ES ketina pasiūlyti Baltarusijai finansinę paramą - atidaryti kredito liniją Tarptautiniame valiutos fonde (TVF) ir padėti stabilizuoti Baltarusijos rublį. Be to, įvykdžius ES reikalavimus, bus galima panaudoti Rytų partnerystės fondus, kuriuos sudaro 1,5 milijardo eurų.

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė rugsėjo 30 d. kritiškai įvertino situaciją, kad Europos Sąjungos (ES) aukšto lygio susitikime dėl bendradarbiavimo su kaimyninėmis šalimis Rytuose neatstovaujama Baltarusija.

Varšuvoje viešinti prezidentė interviu telefonu sakė, kad Baltarusijos delegacija Lenkijos surengtame susitikime nedalyvauja, nes kvietimas buvo išsiųstas tik užsienio reikalų ministrui.

„Visos atstovaujamos, išskyrus Baltarusiją. Vertinu nelabai gerai. Manau, kad dialogas būtinas ir su sudėtingomis kaimynėmis, kitaip tikrai neišspręsimė tų klausimų”, - sakė prezidentė.

„Pirmajame Rytų partnerystės susitikime Baltarusija buvo atstovaujama premjero lygyje. Manau, kad tik akis į akį keldami griežtus reikalavimus kitoms šalims galime kažką pasiekti, o demaršai nepasitarnaus nei dialogui, nei problemų sprendimui”, -

kalbėjo D.Grybauskaitė.

Pasak jos, susitikime ES ketina „gana griežtai pasmukti ir dar kartą priminti Baltarusijos vadovybei dėl politinių kalinių ir žmogaus teisių”.

Baltarusija yra viena iš šešių posovietinių valstybių, dalyvaujančių Rytų partnerystės programoje. Ja siekiama plėtoti artimesnius santykius su šalimis, tarp kurių taip pat yra Armėnija, Azerbaidžanas, Gruzija, Moldova ir Ukraina.

Autoritariniam prezidentui Aliaksandr Lukašenka ES pritaikė sankcijas po represijų prieš opoziciją, kurios prasiėjo po protestų, kilusių pasibaigus prezidento rinkimams. Tarp sankcijų yra draudimas A.Lukašenkai ir kitiems aukštiems pareigūnams atvykti į ES šalis.

Renginio šeimininkas, Lenkijos premjeras Donald Tusk rugsėjo 29 d. pareiškė, kad „Baltarusijos režimui nebus daromi jokie gestai, kol nebus paleisti visi politiniai kaliniai”.

„Nebus jokių nuolaidų”, - sakė jis.

Gavusi kvietimą užsienio reikalų ministrui, Baltarusija savo delegacijos vadovu paskelbė ambasadorių, tačiau, kaip skelbia agentūra *AFP*, protokolas neleido jam dalyvauti uždaroje valstybių ir vyriausybės vadovų vakarienėje. Susitikimas Varšuvoje pritraukė daug žinomų politikų, tarp kurių - Vokietijos kanclerė Angela Merkel, Europos Vadovų Tarybos pirmininkas Herman Van Rompuy.

Jei į Kremlį grįžęs Vladimir Putin nesiims didelės politinės sistemos pertvarkos, Rusijai gresia prarasti 6 metus. Taip mano paskutinis SSRS vadovas Michail Gorbačiovas, praneša naujienų agentūra *AFP*.

K. PRUNSKIENĖ BENDRADARBIAUS SU V. PUTIN PARTIJA

Maskvoje Lietuvos liaudies partijos pirmininkė ekspremjerė Kazimira Prunskienė pasirašė bendradarbiavimo susitarimą su Rusijos premjero Vladimir Putin vadovaujama „Vieningąja Rusija”.

Susitarimas pasirašytas per valdančiosios Rusijos partijos „Vieningoji Rusija” suvažiavimą, į kurį K.Prunskienė buvo pakviesta kaip viešnia. Lietuvos liaudies partijos ir „Vieningosios Rusijos” susitarimą dėl bendradarbiavimo pasirašė K.Prunskienė ir Dūmos pirmininkas Boris Gryzlov, „Vieningosios Rusijos” Politinės tarybos pirmininkas. Pagal dokumentą, šalys susitarė konsultuotis ir keistis informacija apie Lietuvos ir Rusijos situaciją, dvišalius ir tarptautinius santykius, supažindinti viena kitą su savo patirtimi įvairiose srityse.

Partijos sutarė reguliariai keistis įvairių lygių delegacijomis, rengti ekspertų susitikimus, kitus dvišalius renginius, aktyviai plėtoti tarppartinius ir regioninius ryšius. „Šalys užmegs ryšius tarp savo atstovų įstatymų leidybos organuose ir keisis jų veiklos patirtimi”, - sakoma dokumente. K.Prunskienės vadovaujama

Lietuvos liaudies partija atstovų Seime neturi, tuo metu „Vieningoji Rusija” turi daugumą Rusijos parlamente. „Tai nėra prorusiškumas. Tai toks nacionalinių interesų supratimas, kai darai viską Lietuvos interesų naudai”, - per spaudos konferenciją Vilniuje sakė K.Prunskienė, paklausta, kodėl jos partija pasirinko prorusišką kryptį. „Ne kartą per tuos trejus metus sėdau į traukinį ar lėktuvą ir važiauvau gelbėti Lietuvos eksporto”, - tvirtino ekspremjere.

K.Prunskienė tikino, kad jos asmeniniai ryšiai su Vokietija yra gerokai stipresni, tačiau ji įsitikinusi, kad būtina palaikyti gerus santykius ir su kaimyninėmis valstybėmis. K.Prunskienė pabrėžė, kad Lietuvos liaudies partija nebuvo vienintelė užsienio politinė organizacija, pasirašiusi bendradarbiavimo susitarimą su „Vieningąja Rusija”. Savaitgalį tai padarė ir Graikijos centro dešinės partija Naujoji demokratija, viena Kipro partija, Liaudies partija iš Kazachstano. Anot K.Prunskienės, jos vadovaujama politinė organizacija sieks susitarimus dėl bendradarbiavimo pasirašyti ir su Europos partijomis.

LRT

PROF. ROMUALDO VISKANTOS PAGERBIMAS

Kviečiame plačiąją lietuvių visuomenę ir skautiškosios šeimos narius dalyvauti pasaulinio lygio mokslininko, Purdue universiteto profesoriaus emerito Romualdo Viskantos pagerbime.

Renginį 2011 m. lapkričio 20 d., 12:30 val. p.p. Pasaulio

lietuvių centre, 14911 – 127th Street, Lemont, IL 60439.

Programoje trumpa akademinė dalis ir pietus. Apie dalyvavimą malonėkite pranešti iki lapkričio 6 d. Militai Lauraitienei tel. 708-489-2941.

Ruošia *Vydūno fondas*

„yra aklavietėje”. „Tai bus jo klaida, jei ateityje prezidentas paliks viską nieko nekeisdamas, galvos, kaip išsilaikyti valdžioje ir bandys išlaikyti senąją komandą, kaltą už tai, kaip viskas yra dabar”, - rašė M. Gorbačiovas.

LIETUVIAI, IŠGELBĖJĘ ŽYDŲ GYVYBĘ

BRONISLAVA STRAUPIENĖ (1902-1996)

JUOZAS STRAUPIS (1900-1978)

Ūkininkai, Šarnelės kaimas, Telšių rajonas

**APDOVANOTI PASAULIO TAUTŲ TEISUOLIO ATMINIMO MEDALIU IR GARBĖS RAŠTU (1981)
BEI ŽUVANČIŲJŲ GELBĖJIMO KRYŽIUMI (1999)**

Bronislava ir Juozas Straupiai (1970)

EUROPA PRADĖJO PUOLIMĄ PRIEŠ „GAZPROM“ IR V. PUTIN

Rusija ir Europos Sąjunga (ES) yra išitraukusi į karus dėl dujų, ir Europa ką tik surengė dar vieną ataką: Europos Komisijos antimonopolinės institucijos atliko kratas Rusijos dujų milžinės „Gazprom“ antrinėse įmonėse.

Oficialiai aiškinama, kad ES siekia padidinti konkurenciją energijos išteklių rinkose. Tačiau siekiant suprasti kiekvienos šios mozaikos dalies paskirtį, būtina pamatyti visą paveikslą.

Šio tyrimo imtasi padėjus diplomatinei įtampai tarp Rusijos ir ES dėl būsimo energetikos išteklių tiekimo Europai, susijusiai su dviem konkuruojančiais dujotiekių statybos projektais - Europos planuojamu „Nabucco“ vamzdynu ir Rusijos dujotiekiu „South Stream“.

Europiečiams tenka rinktis: arba diversifikuoti importą, užsitikrinus tiekimą iš milžiniškų gamtinių dujų telkinių Centrinėje Azijoje, arba tapti labiau priklausomiems nuo Rusijos tiekiamų dujų.

Prieš kelias dienas paaiškėjo, jog dabartinis Rusijos premjeras Vladimir Putin tikriausiai grįš į Kremlių dar bent šešeriems metams. Europos išpuolį prieš premjerui pavaldžią „nacionalinę vertybę“ - Rusijos dujų eksporto monopolininkę „Gazprom“ - galima laikyti tam tikru atkirčiu asmeniškai V.Putin.

Pastaruoju metu Europa neįprastai energingai ėmėsi ieškoti partnerių, galinčių tiekti dujas „Nabucco“ vamzdynu ir šiuo metu derasi su Azerbaidžanu bei Turkmenija dėl su šiuo projektu susijusio Kaspijos jūros

dujotiekiio statybos.

Tačiau esama ir kliūčių: Rusija visomis priemonėmis - teisiniu vilkinimu, deklaruojamu susirūpinimu dėl ekologijos ir diplomatinio spaudimu - stabdo ES projektą, trukdydama pasirašyti sutartį dėl Kaspijos jūros teisinio statuso. Ir panašu, kad Europa praranda kantrybę.

Įtampos didėjimas - bloga žinia „Gazprom“ akcininkams. Šios bendrovės darbuotojai nusiteikę optimistiškai ir nesitiki sulaukti didesnių sankcijų, bet jeigu Europos Komisijai pavyks pagrįsti įtarimus dėl kartelinio susitarimo, susivienijimui gresia milžiniškos baudos - iki 10 proc. dukterinių įmonių, dėl kurių veiklos atliekamas tyrimas, metinės apyvartos. Vien Vokietijoje baudos suma gali siekti 900 mln. JAV dolerių.

ES energetikos ministras Guenther Oettinger ši mėnesį patarė Rusijai per daug neužsižaisti pagalių kaišiojimu į ratus.

Vokietijos radijas *Deutsche Welle* citavo jo žodžius: „Jeigu Rusija mėgins sukludyti „pietiniam koridoriui“ techniškai, nutiesdama „South Stream“, arba politiškai, spausdama Ašchabadą ir Baku, aš asmeniškai pradėsiu mažiau pasitikėti ilgalaikiams kontraktams ir mažiau tikėti pareiškimais, jog dujos nėra politinis įrankis.“ Tikėtina, kad Maskva atsitrauks, suvokusi savo taktikos keliamą pavojų, ir mėgins gauti naudos iš bendradarbiavimo su ES - pavyzdžiui, perimdama per Ukrainą einančių dujotiekių valdymą, mainais atsisakydama nuo politiškai motyvuoto „South Stream“.

Rizikuodami savo ir vaikų gyvybėmis, pasmerktuosius gelbėjo Juozas ir Bronislava Straupiai, turėję ūkį Šarnelės kaime, netoli Žemaičių Kalvarijos.

Slėptuvė buvo įrengta po vištide. Juozas buvo stalius, į Šarnelę parėjęs užkuriais iš Sedos, tad vištidės gale turėjo dirbtuvėlę. Tuoj už varstoto jis įrengė angą. Gerai ją užmaskavo. Vištidė buvo dviejų aukštų, su veranda. Žmonės ten galėjo gulėti ir retsykiais matyti saulę. Bet visą laiką nelindėsi požemyje. Po kelių mėnesių pasirodė aišku: vienoje vietoje išlaikyti tokį būrį neįmanoma. Žmones ir pavalgydinti, ir apskalbti reikia. Šie rūpesčiai

jau gulė ant Bronislavos pečių. Paklausiau jos, iš kur tiek vištų surado, nes žydai tik vištieną ir jautieną tevalgo. „Ir pusmarškonę košę su spirgais valgė, ir kopūstienę su... kiauliena“.

Pasitarę nusprendė pasiskirstyti šeimomis. S. Faktoriaus šeimą sutiko priglausti Juozas Kerpauskas, Straupių kaimynas. Pas Straupius liko Blatu ir Kaplanų šeimos. 1942-aisiais rūpesčių padaugėjo. Į šią ašarų pakalnę atėjo dar viena gyvybė. Požemyje gydytoja M. Blatienė pagimdė dukrą. Kūdikui reikia gyno oro, reikia saulės. Bronislava ir Juozas rado išeitį. Prisiprašė kaimynus Oną ir Boleslovą Stulpinus, kad priglaustų mer-

Ne už „Nabucco“, o prieš Kremlių

„Gazprom“ ir anksčiau nebuvo pageidaujamas svečias Europoje, kuri baiminasi galimo Rusijos energetinio šantažo, tačiau taip pat nepastebima, kad būtų vieningai palaikomas „Nabucco“ projektas.

Šią savaitę Didžiosios Britanijos naftos milžinė BP pareiškė planuojanti pasistatyti atskirą vamzdyną pumpuoti dujoms iš Azerbaidžano telkinių, į kuriuos taip pat nusitaike ir „Nabucco“ akcininkai.

Veikiau galima kalbėti apie Europos vienybę prieš „Gazprom“, kurį daugelis tapatina su Rusijos valdančiuoju režimu.

Būdamas šalies vadovu, V.Putin pastebimai globojo „Gazprom“.

Būtent V.Putin pakvietė vadovauti „Gazprom“ iškeltam dujotiekiio „Nord Stream“ statybos projektui buvusį Vokietijos kanclerį ir savo asmeninį draugą Gerhard Schroeder.

Šiomet Japonijoje įvykus Fukušimos atominės jėgainės katastrofai, V.Putin pakvietė šios šalies bendrovės eksploatuoti dujų telkinius Rusijoje. Jis taip pat siūlė didinti energetikos išteklių eksportą į Europą, siekiant padidinti tiekimo apimtį Japonijos įmonėms.

„Gazprom“ sugebėjo pasiekti tam tikrą pažangą, plėsdama savo veiklą Europoje - ypač Vokietijoje ir Italijoje, kur V.Putin įtaka didžiausia.

„Gazprom“ nebe pirmą kartą susiduria su įnirtingu pasipriešinimu Europoje, o susivienijimo svajonių užsi-

tikrinti tiesioginę prieigą prie vartotojų Bendrijoje įgyvendinimas nuolat atidėliojamas.

Europiečiams nepriimtina netgi netiesioginė Maskvos įtaka: Rusijos bendrovei „Surgutneftegaz“ nebuvo leista įsigyti dalies Vengrijos energetikos įmonės MOL akcijų, atšaukus beveik užbaigtą sandorį, nes Rusija tokiu galėjo gauti informacijos apie „Nabucco“ projektą, kurio dalį akcijų valdo vengrų bendrovė.

Bendrovės „Gazprom“ ir „Rosneft“ taip pat suinteresuotos įsigyti dalį Lenkijos naftos perdirbimo įmonės „Lotos“ akcijų, tačiau Varšuva atidėlioja sprendimą dėl pardavimo.

„Gazprom“ taip pat mėgino įsiskverbti į Europos elektros mažmeninių vartotojų rinką, vasarą pasirašiusi su Vokietijos bendrove RWE memorandumą dėl galimybių įkurti bendrą įmonę, kuri kontroliuotų kai kurias jėgaines Vokietijoje, Didžiojoje Britanijoje ir

gaitę. Taip mažoji Blataitė ir užaugo Stulpinukų būryje.

Kaip pavyko visus išsaugoti? Pasak Bronislavos Straupienės, buvo gerų žmonių. Vaikai dažnai sirgdavo, jiems gydytoja Justina Antuškienė išrašydavo vaistus kitų pavardėmis. Reikėjo ne tik vaistų, bet ir duonos. Malūnai maldavo tik normą. Grūstės malūnininkas S. Liūlys tos normos nesilaikė. Naktį sumaldavo, naktį Juozas ir miltus parsiveždavo.

Po karo Straupiai plušėjo savo namuose ir niekada nesigyūrė žygdarbiu. Buvo kuklūs.

Kokios tvirtos turėjo būti Juozo Straupio rankos, išplukdžiusios trapią likimo valtėlę per kruvinas pražūties bangas. Kiek reikėjo drąsos. Bronislava Straupienė paprieštaravo. Anot jos, Juozas nebuvo drąsus. Net nakties bijojęs. Jis tiesiog buvo labai geras žmogus.

Iš leidinio „Gyvybę ir duoną nešančios rankos“.

Beneliukso šalyse.

Birželio pabaigoje „Gazprom“ pareiškė ketinantis investuoti į Vokietijos energetikos rinką, kai Berlynas paskelbė atsakantis branduolinės energetikos programos po Fukušimos jėgainės avarijos Japonijoje. Rusijos susivienijimas šiuo metu derasi dėl dujomis kūrenamų elektrinių statybos su Vokietijos bendrovėmis E.ON, „Wintershall“, RWE ir nepriklausomomis energetikos įmonėmis.

Šis bendrovių sąrašas labai artimas tam, kuriuo dabar susidomėjo Europos Komisija.

Pavasari „Gazprom“ pripažino patiriantis sunkumų dėl sumažėjusios dujų paklausos Europoje, kuriai nepatinka energetinė priklausomybė nuo Rusijos susivienijimo, tiekiančiai apie ketvirtadalį Bendrijoje suvartojamų dujų.

Jeigu ši priešprieša užsitęs, bendrovės pelnas taip pat gali sumažėti dėl „Gazprom“ gresiančių baudų.

LRT

Vladimir Putin ir Gerhard Schroeder po sėkmingo dujų rinkos pasidalinimo tarp Rusijos ir Vokietijos.

Washington Post nuotr.

Po spaudos konferencijos Balzeko muziejuje Lietuvos Seimo pirmininkė Irena Degutienė, (nuotraukos viduryje) mielai bendravo su visais lietuviais. Kairėje Irena Polikaitienė, „Dirvos“ redaktorius Vytautas Radžius, o dešinėje – JAV LB prezidiumo pirmininkas Juozas polikaitis ir Birutė Bulotaitė.

CLEVELAND, OH

NEMALONI TIKROVĖ

Artėja antrosios metinės, kai Cleveland, Ohio, lietuviškosios Šv. Jurgio ir Dievo Motinos Nepaliaujamos Pagalbos parapijos buvo sujungtos į vieną, naują Šv. Kazimiero parapiją. Kaip jau anksčiau buvo rašyta, naujai parapijai vadovauja lietuvių kilmės kun. kleb. Joseph Bacevice. Jo vadovavimo (modus operandi) stilius, visose parapijos administracijos srityse, yra skirtingas nuo anksčiau buvusio. Kadangi jis yra Cleveland vyskupijos kunigas, jis privalo laikytis ištikimybės vyskupui ir vadovautis vyskupijos parapijinės administracijos nuostatomis. Tai nėra ūmus, žmones erzintis bandymas, bet paklusnus bažnytinės tvarkos sekimas. Šių dviejų parapijų sujungimo tikrovė galėjo būti visai, ir nemaloniai, kitokia: Šv. Jurgio parapija galėjo būti sujungta su kitos tautybės parapija, o Dievo Motinos Nepaliaujamos Pagalbos parapija galėjo tapti St. Jerome parapijos dalimi. Tačiau vyskupijos iš anksto sudaryti planai lėmė, kad būtų sujungtos dvi **lietuviškos** parapijos. Ar šiuo atžvilgiu įvyko šių dviejų parapijų išgelbėjimas ar jų pasmerkimas žūčiai yra klausimas, kuriam tinkamo atsakymo ir dabar tebeieškoma. „Dirvoje“ jau buvo rašyta, kad ne tik Cleveland, bet ir kitų JAV vyskupijų parapijų uždarymai buvo neišvengiami dėl kunigų trūkumo, parapijiečių skaičiaus, o kartu ir pajamų sumažėjimo, skaudžiai atsiliepiantio į parapijines administracijos vis didėjančių išlaidų padengimą.

Š. m. rugsėjo 21 d., parapijos svetainėje įvyko viešas parapijiečių, Parapijos finansų komiteto susirinkimas dalyvaujant kleb. kun. Joseph Bacevice ir Tarybos nariams. Susirinkimui vadovavo Finansų komiteto narė Vilija Klimienė.

Susirinkimui besiruošiant, rugsėjo 10-11 d. parapijos biuletenyje buvo ir parapijinė finansų ataskaita, apimanti 2010 m.; liepos mėn. 1 d. – 2011 m. birželio mėn. 30 d. laikotarpį. Su ja visi parapijiečiai galėjo susipažinti, iš anksto ją panagrinėti bei išsamiai pasiruošti šiam svarbiam susirinkimui. Abejotina, ar šia proga jie pasinaudojo. Liūdino tai, kad susirinkime dalyvavo tik 33 asmenys, įskaitant ir aukščiau minėtus. Prieš susirinkimui prasidedant, dalyviams buvo išdalinta susirinkimo darbotvarkė bei parapijos gyvavimui svarbūs duomenys. **Parapija turi 393 registruotas šeimas**, 694 parapijiečius ir (tik!) 207 nuolatinis aukotojus. Parapijos savaitiniam biudžetui galui su galu suvesti yra būtina \$5,850.00 savaitinių įplaukų, tačiau toks dosnumas yra retenybė. Todėl savaitinės aukos yra \$1,100 žemiau mūsų biudžeto. Išdalytoje darbotvarkėje buvo ir klausimas: „Ar parapija pasišvęs biudžetinių pajamų padidimui dalyvaujant visiems registruotiems parapijiečiams, pritraukiant naujų parapijiečių, padidinant aukas, jei įmanoma, ar ruošiant pajamų telkimo vėjus?“ Vilijai Klimienei perskaičius finansines ataskaitas ištraukas, buvo dalyvių klausimai ir nuomonės. Jie svyravo tarp nuoširdaus susidomėjimo, tikros padėties supratimo, abejonių ir naivumo.

Patarimų pakeisti parapijos finansų telkimo kryptį buvo daug. Pagal kleb. Joseph Bacevice, vyskupija daro viską, kad parapija tvirtėtų ir taptų finansiskai savistovi. Mums būtina sumažinti išlaidas \$1,000.00 į savaitę, rengti įvairius vėjus, kviesti naujai į JAV atvykusius lietuvius tapti parapijiečiais, klebonui aplankyti visus parapijiečius, siųsti laiškus visiems registruotiems parapijiečiams (nors buvo susirūpinta, kad tokie laišakai gali juos įžeisti), asmeniškai susitikti su naujai

atvykusiais ir juos supažindinti su parapijos veikla (vienas dalyvis priminė, kad naujai atvykusieji nori žinoti, kokia jiems iš to bus nauda). Buvo išreikšta nuomonė, kad parapijos ateitis priklauso nuo klebono, jis yra už ją atsakingas ir kad šis susirinkimas nieko nepakeis, kad padėtis yra bloga, kad jaunimas į religiją žiūri kitaip ir mes negalime iš jų tikėtis to ką jautė mūsų tėvai, kad parapijos stovis priklauso nuo mūsų, o ne nuo Vilniaus diecezijos. Susirinkimas buvo užbaigtas Finansų komiteto padėka už gausias nuomones, pastabas, rekomendacijas ir kvietimu visiems įsijungti į parapijos veiklą.

Algirdas V. Matulionis

DRAUGŲ GRUPĖ AMBASADOJE SURENGĖ LABDARINGĄ RENGINĮ

Washington, DC, rugsėjo 23 d. Švenčiant JAV humanitarinės Taikos korpuso (Peace Corp) programos 50-ę ir veiklos Lietuvoje 20-ę, Lietuvos ambasadoje Washington rugsėjo 22 d. įvyko labdaros vakaras, kurio metu surinktos lėšos bus skirtos Lietuvos specialios kūrybos draugijai „Gubojai“ paremti. 1991-1992 m. veiklą Lietuvoje pradėjusi JAV Taikos korpuso programa daug dėmesio skyrė neįgalių žmonių, pirmiausia vaikų ir jaunuolių, kūrybiniais įgūdžiams lavinti. Renginį surengė taikos korpuso Baltijos valstybių draugų grupė. Lietuvos ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis pasveikino Taikos korpusą jubiliejaus proga, pabrėždamas, kad programos suteiktos savanorystės pamokos ir labdaringa veikla Lietuvos žmonių vertinamos iki šiol. Ambasadorius buvusiems Taikos korpuso programos Lietuvoje dalyviams palinkėjo išlaikyti ryšį su Lietuva. JAV taikos korpusą 1961 m. įsteigė JAV prezidentas John Kennedy, siekdamas Amerikos

CHICAGO, IL

Čikagos arkivyskupija yra suskirstyta į šešis regionus - vikarijatus. Lietuvių Švč. M. Marijos Gimimo parapija priklauso penktam vikarijatu, kurio vyskupas (naujasis) yra Andrew P. Wypych. Jis susipažįsta su tikinčiais aplankydamas kiekvieną iš 80 parapijų.

Rugsėjo 25 dieną atvyko į lietuvių parapiją ir aukojo šv. Mišias. Vyskupui žengiant į bažnyčią choras pasitiko su „Veni Creator“ giesme. Pamaldų metu giedojo puikiai pasiruošęs choras, solo giesmę atliko Giedraičių, kadaise buvusio vargonininko A. Giedraičio, anūkė. Vargonavo Ričardas Sokas, buvęs šios parapijos vargonininkas. Taip pat giedojo vaikų choras, o Giedrė Sokienė Mišių psalmę ir Bacho „Ave Maria“. **Vyskupas pamoksle gyrė gražią bažnyčią ir ragino lietuvių šeimas neužmiršti savo tautinių papročių ir savo vaikus supažindinti su lietuviškomis tradicijomis.** Pilnutėlė bažnyčia žmonių su dėmesiu išklausė vyskupo žodžių. Pamaldos įvyko lietuvių ir anglų kalbomis. Taip pat dalyvavo šios parapijos buvęs ilgametis klebonas prelatas Jonas Kuzinskas. Po pamaldų salėje buvo pietūs, kuriuose dalyvavo vyskupas ir ilgai bendravo su žmonėmis. Vyskupas dėkojo kun. Jauniui Kelpšai už gerai tvarkomą parapiją ir prašė jam ir toliau padėti. Tai buvo įspūdinga

tikinčiųjų šventė su koncertu parapijos salėje, išlikianti ilgesniui prisiminimui.

Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkė Irena Degutienė įvykusioje spaudos konferencijoje Balzeko muziejuje rugsėjo 17 d. **paaiškino jautrų dvigubos pilietybės klausimą, už kurį ji balsavo.** Tačiau reikia skirti teisinius ir emocinius dalykus. Konstitucija Lietuvoje buvo priimta 1992 metais, kai bijota, jog visi tuo metu Lietuvoje gyvenę rusai gali tapti Lietuvos piliečiais, todėl 12 straipsnyje yra parašyta: „Tik išimties tvarka“. Todėl, pasak Degutienės, **reikia keisti ir Konstitucijos 12 straipsnį, o tai neturi teises padaryti Seimas, tik tautos referendumas.** Tačiau tai labai rizikinga - dvigubos pilietybės reikalas gali būti palaidotas daugeliui metų, nes jaučiame, kad žmonės gali pasisakyti prieš dvigubą pilietybę. Kad dvigubos pilietybės klausimas būtų įtrauktas į balsavimą, reikia surinkti 300,000 piliečių parašų. Seimo pirmininkė taip pat sakė, jog referendumą reiktų rengti per Seimo rinkimus, kurie bus kitų metų spalį. Lietuvos ambasadorius, lydėjęs pirmininkę, A. Pavilionis paragino JAV lietuvius įrodyti, jog jie ne tik moka reikalauti savo teisių, bet ir moka už savo teises kovoti, nes praėjusių Seimo rinkimų metu, JAV lietuviai labai mažai tebalsavo, tad jis kvietė mus būti aktyviais ir gausiai Seimo rinkimuose balsuoti. „Suroškite kampaniją Balsuok, Amerika!“.

trukę *Teaching English as a Foreign Language* (TEFL) ir *Small Enterprise Development* (SED). TEFL projekto savanoriai anglų kalbos mokė 2,0627 1-12 klasių vaikus, 1,567 mokytojus ir 6,923 suaugusius, parengė anglų kalbos mokomąją medžiagą, prisidėjo prie 12-os klasės anglų kalbos egzamino standartizavimo. SED projektas padėjo įgyti žinias 10,599 verslininkams, prisidėjo prie verslo centrų steigimo, rengė informacinę medžiagą apie Lietuvą.

Taikos korpuso Baltijos valstybių draugų grupė ir Lietuvos ambasadorius JAV Žygimantas Pavilionis (pirmas iš dešinės).

LR ambasados JAV nuotr.

Viešbutis „Marriott Copley Place”, Boston miesto centre, kur laukiami XIV Tautinių šokių šventės dalyviai. *R. Šležo nuotr.*

VIEŠBUTIS Kviečia XIV Tautinių šokių šventės dalyvius

Susidomėjimas XIV Lietuvių tautinių šokių švente, vykstančia Bostone 2012 m. liepos 1 d., yra ypatingas, remiantis šventės organizacinio komiteto pateikta informacija. Geriausias pavyzdys - rugsėjo viduryje organizatoriai gavo žinią iš viešbučio „Sheraton Boston”, kad šventės dalyviams su nuolaida skirti kambariai jau pilnai užsakyti. O iki šventės liko dar daugiau nei devyni mėnesiai! Bostoniečiai, pirmą sykį kviesdami šokių šventės dalyvius į savo miestą, vadovavosi ankstyvesnių švenčių patirtimi. Su viešbučiu „Sheraton Boston”, kur įvyks šventės pokylis ir kiti renginiai, buvo susitarta dėl tam tikro skaičiaus kambarių su nuolaida. Šventės dalyviams ir svečiams neužpildžius jų nakvynei paskirtų vietų, pagal sutartį organizaciniam komitetui tektų viešbučiui sumokėti baudą. Tačiau dėka didžiulės paklausos to daryti nereikės, o surasti šventės svečiams papildomą nakvynę komitetas jau turėjo iš anksto sudarytą planą. Per trumpą laiką pasisekė susitarti su netoliese esančiu viešbučiu „Marriott Copley Place”, kuris pasiūlė tokias pačias palankias sąlygas \$139 (plius mokesčiai) už parą kambaryje su dviem lovomis. Abu viešbučiai, „Sheraton Boston” ir „Marriott Copley”, yra viename iš populiariausių Boston prekybos centrų. Užtrunka tik penkias minutes

pėsčiomis nueiti iš vieno viešbučio į kitą, neišeinant net į lauką. Tačiau galite užtrukti ir ilgiau, jei pakeliui nuspręsite apsilankyti tokiose parduotuvėse kaip „Tiffany’s”, „Neiman Marcus” ir „Saks Fifth Avenue”, jau nekalbant apie žymųjį „Legal Seafoods” restoraną su apetitą keliančiais jūros gėrybių patiekalais.

Tad šventės organizacinis komitetas ragina visus vykstančius į Boston nedelsiant užsisakyti nakvynę viešbutyje „Marriott Copley Place”, paskambinus telefonu 800-228-9290 arba 617-236-5800. Užsakymus taip pat galima daryti internetu. Viešbučio internetinio puslapio nuorodą rasite šokių šventės svetainėje. Sumažinta nakvynės kaina galioja bet kokiai nakčiai nuo ketv., birž. 28 d. iki sekm., liepos 1 d. imtinai (t.y., keturiom naktim). Nuolaida kambariui suteikiama paminėjus „Lithuanian Folk Dance Festival”.

Tuo tarpu ruošos darbai vyksta pilnu tempu. Naujausiomis žiniomis bietai į šventės tautinių šokių spektaklį, kuris vyks „Agannis Arena” šalia Boston universiteto, bus pradėti pardavinėti lapkričio mėnesį. Tikslesnė informacija bus pateikta vėliau. Plačiau apie šventę galima sužinoti XIV tautinių šokių šventės svetainėje www.sokiusvente2012.org.

Birutė Šleženė

FLORIDA

Klubo valdybos pranešimas. Klubo valdyba praneša, kad artėjančio uragano atveju klubo pastatas **bus uždarytas** ir evakuacijos atveju nariai negalės juo naudotis, kaip buvo daroma praityje. Nariai, gyvenantys evakuacijos zonoje, raginami jau dabar iš anksto sudaryti planus, kur jie vyks praleisti audrą. Naudingi ir išsamūs patarimai bei informacija pateikiama leidinyje, kurį galima gauti klube.

Minėsime klubo auksinę sukaktį. Klubo valdybos sudarytas specialus šiai sukakčiai paminėti komitetas praneša, kad sukakčiai paminėti parinkta data yra lapkričio 12 d. Minėjimo programoje numatyta nuotraukų paroda iš klubo veiklos, 50-ties metų gyvavimo ir veiklos apžvalga, meninė programa, iškilminga vakarienė. Smulkesnė programa bus atspausdinta spalio mėn. „Lietuvių žiniose”. Kviečiame jau dabar šią datą pažymėti savo kalendoriuose.

Lietuvių klubo šeimininkė Angelė Straukienė praneša, kad ji persikėlė gyventi į St. Pete Beach. Klubo nariai ir apylinkės lietuviai, negalintys atvykti į klubą ir apsirūpinti maistu, prašomi skambinti jai telefonu su užsakymais ir maistas bus pristatytas į namus. A. Straukienės telefonas – 407-232-3473

St. Petersburg ir apylinkių jaunimas rengiasi tautinių šokių šventei. Mūsų apylinkių jaunimas, sugrįžęs iš vasaros atostogų metu dalyvavimo įvairiose šiaurės stovyklose, susibūrė į tautinių šokių grupę ir rengiasi dalyvauti JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenių rengiamoje XIV išeivijos Tautinių šokių šventėje 2012 m. liepos 3 d. Boston, Mass.

Šokių grupei vadovauti pakviesti žinomo Lietuvos valstybinio dainų ir šokių ansamblio „Lietuva” buvę šokėjai ir šiuo metu vietinės pramoginių šokių grupės „Ritmas” vadovai Rima ir Aurelijus Kilbauskai.

Administraciniuose darbuose talkina Asta Lukienė. Grupė pradėjo repeticijas su 16 mergaičių ir berniukų 12-16 metų amžiaus. Repeticijos vyksta Lietuvių klubo salėje šeštadieniais. Platesnei informacijai apie šokių grupę ir XIV Tautinių šokių šventę gauti, prašome kreiptis į Astą Lukienę, tel. 727-347-9355, mob. tel. 727-251-2309; e-paštas Vlukas@tampabay.rr.com arba Rimą Kilbauskienę, tel. 727-522-5061. Sveikiname naująją šokių grupę (pavadinimas dar nepasirinktas). Lauksime grupės pasirodymo mūsų klube.

St. Petersburg LB apylinkės metinis susirinkimas kviečiamas Lietuvių klubo didžiojoje salėje spalio 27 d., 2 val. p.p., tuojau po klubo priešpiečių. Kviečiame visus gausiai dalyvauti. *LB apylinkės valdyba.*

M.K.Čiurlionio paminėjimas klube. JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros Taryba organizuoja M.K.Čiurlionio (1875-1911) šimtmetinę sukaktį po jo mirties paminėjimų ciklą įvairiuose miestuose. Pagrindinis minėjimo paskaitininkas – profesorius, daugelio knygų autorius, meno ir literatūros kritikas Stasys Goštautas. Muzikinę minėjimo dalį atliks pianistas, įvairių konkursų laureatas dr. Gabrielius Alekna.

Minėjimas mūsų mieste, Lietuvių klubo salėje, rengiamas spalio 9 d., sekmadienį, tuojau po pietų, 4 val. Klubo pietuose dalyvaujantiems ir nusipirkusiems pietus, minėjimas ir koncertas nemokamai. Atvykusiems tik į minėjimą ir koncertą – auka 10 dol. Po minėjimo pabendravimas priekavos. *LB apylinkės valdyba.*

Šv. Jeronimo parapijos festivalyje. Lietuvių klubas jau antrą kartą buvo pakviestas dalyvauti St. Jerome metiniame Tarptautiniame festivalyje Largo, FL. Klubo valdyba ir talkininkai festivalio lankytojams pristatė mūsų liaudies meną: gintarą, tauti-

nes lėles, kalėdinę eglutę papuoštą šiaudinukais, juostas, drožinius ir maisto gaminius – kugelį, raguolį, grybukų pyragėlius. Lietuviškų valgių receptai buvo atspausdinti ir dalinami žiūrovams. Viską paruošė darbščios klubo valdybos ponios su talkininkėmis. Meninėje programoje pasirodė grakštieji mūsų „Ritmo” šokėjai su vadove Rima Kilbauskiene priekakyje, pašokdami du liaudies šokius. Susirinkusieji žavėjosi mūsų tautiniais drabužiais. Festivaliui pasibaigus, organizatorių atstovai pranešė, kad lietuviškas paviljonas įvertintas kaip „the best”. Didelė padėka už gražų atstovavimą nepailstamai besidarbuojančiai valdybai.

Kan. B. Talaišis išvyko ilgesnėms atostogoms į Lietuvą ir spalio mėn. gale prisijungs prie St. Petersburg vyskupo Robert N.Lynch organizuojamos ir globojamos ekskursijos į Graikiją, Egiptą, Izraelį, Turkiją ir Italiją. Į St. Petersburg grįš lapkričio 10 d. Kanauninką pavaduoja iki spalio 10 d. kun. Mindaugas Grigalius, priklausantis Šiaulių vyskupijai ir šiuo metu studijuojantis Romoje. Jį pakeis br. kun. Jonas Bacevičius, OFM, Kennebunkport vienuolyno namų vikaras, o nuo spalio 23 d. atvyksta br. kun. Aurelijus Gričius, OFM Kennb. Vienuolyno gvardijonas. Reikalui esant arba šv. Mišių užsakymo reikalais prašome skambinti misijos telefonu 367-2408.

Žmonės be vietos. Sekmadienį, rugsėjo 11 d., po pietų, Mečio Šilkaičio iniciatyva, buvo parodyta pirmoji dalis, iš keturių dalių laidos, „Dipukai – žmonės be vietos”. Šią studiją paruošė ir išleido „Minčių studija” – vedėjas ir pranešėjas Dalius Mertinas. Tai gana gražiai paruošta ir teisingai nušviesta „dipukų” istorija, jų gyvenimas, jų darbai, norai ir viltys. M. Šilkaitis pažadėjo parodyti ir kitas dalis.

„Lietuvių žinios” Nr. 423 inf.

Valdovų rūmams nepagailėję nei laiko, nei milijoninių investicijų, JAV gyvenantys lietuviai neslepia nerimo, kad po pasaulį išsibarsčiusius tautiečius vienijančiu simboliu turėjęs tapti valstybingumo paminklas nevirstų krašto gėda. Reginos Narušienės vadovaujamas Valdovų rūmų paramos komitetas JAV įsipareigojo įrengti gotikinę menę ir rūmams dovanojo bronzinį Laisvės varpą.

Petro Malūko nuotr.

ANGLIJA

Spalio 3 d. Britų bibliotekoje Londone vyko renginys *Czeslaw Milosz: Mind of a Great Poet*, skiriamas lietuvių kilmės lenkų poetui, rašytojui ir vertėjui, 1980-ųjų metų Nobelio premijos laureatui. Šis skaitymų, interpretacijų vakaras apibrėžė šios asmenybės indėlį į XX amžiaus literatūrą ir politiką, jo nemažėjančią kūrybos svarbą bei aktualumą žymint poeto šimtmetį. Vakare dalyvavo poetai ir vertėjai Fiona Sampson,

Kornelijus Platelis, istorikė ir literatūros tyrinėtoja Irena Grudzinska Gross ir politikas, 2002-2005 Europos ministras Denis MacShane, vakarą vedė leidinio „Modern Poetry in Translation” redaktorius David Constantine. Renginius organizavo *Poet in the City*, bendradarbiaujant su Britų biblioteka, Lietuvos ambasada JK bei Lenkų kultūros institutu.

Spalio 7-28 d. Anya Stone-lake / White Space Gallery pristato fotografijos parodą *Seeing Through a Glass Darkly*, kurioje šalia kitų fotografų bus rodo-

mi Vaclovo Strauko, Antano Sutkaus bei Rimaldo Virskaičio darbai.

Spalio 10, 11 d., Gintaro Varno teatras „Utopija” bei Darius Luko teatras Londono Courtyard teatre pristato dvikalbę premjerą – Londone gyvenančio ir kuriančio dramaturgo ir režisieriaus Darius Luko Piraičio sukurtą ir režisuotą pjesę Titrai/Subtitles, nagrinėjančią aktualią migracijos, jauno žmogaus tapatybės bei kosmopolitinės realybės temas.

LR ambasados JK inf.

AMERIKA VIS DAR SUVOKIAMA KAIP PASKUTINĖ PASAULIO VILTIS

Vadovaudamas pirmąkart JAV Komercijos departamento prekybos misijai Lietuvoje, lankėsi JAV Atstovų rūmų narys, Respublikonų partijos atstovas iš Illinois valstijos, John Shimkus. *15min.lt* su juo kalbėjosi apie Amerikos pastangas suvaldyti finansų nuosmukį, vaidmenį šiandienos pasaulyje ir tai, kuo Lietuva gali būti patraukli amerikiečių verslininkams.

– Ši vasara Jungtinės Valstijoms buvo itin karšta. Šalis paskutinę akimirką išsigelbėjo nuo nacionalinio bankroto, tačiau kai jau manė galinti lengviau atsikvėpti, buvo priblokšta žinios apie istorinį JAV skolinimosi sumažinimą. Kaip, Jūsų manymu, po šio žingsnio pasikeitė, jei pasikeitė, Amerikos vaidmuo pasaulyje?

– Žinoma, šis žingsnis turėjo įtakos. Ypatingai Amerikoje. Būtų kvaila teigti, kad vienos iš didžiųjų pasaulio galių ekonominis neužtikrintumas gali neturėti jokio poveikio.

Demokratija ir valdymas yra sudėtingas procesas. Norėdami būti stiprūs, turime kontroliuoti savo milžinišką valstybės skolą. Kaip yra pasakęs JAV ginkluotųjų pajėgų Jungtinio štabų viršininkų komiteto pirmininkas admiras Mikes Mullen, skola yra didžiausia mūsų nacionalinė grėsmė. Ėmėms veiksmų ir, nepasaint sunkumų, jie pasiteisino. Valstybė nebankrutavo, o po JAV skolinimo vertinimo sumažinimo, palūkanų norma žmonėms nepadidėjo. Mes ir toliau finansuojame savo valdžią, tačiau taip pat imamės veiksmų skolai ir deficitui įveikti.

– Jungtinių Valstijų dominavimas kitų šalių atžvilgiu mažėja. Šalis priversta daug dėmesio skirti vidaus klausimams spręsti, kitų pasaulio valstybių įtaka vis auga... Ar tampame „Pax Americana“ laikų pabaigos liudininkais?

– Šie teiginiai nėra nauji. Istorijoje būta ne vieno etapo, kuriame garsiai tvirtinta, esą Amerikos išskirtinumas, Amerikos unikalumas nyksta. Teigčiau, kad todėl yra svarbu plėtoti demokratiją, laisves, draugystes ir sąjungas. Demokratijos įsitvirtinimas kadais nelaisvose šalyse, tarp jų ir Lietuvoje, stiprina demokratinių šalių ir institucijų vaidmenį. Tai nepriklausomų žmonių palikimas ir jis turėtų būti svarbus akcentas, kodėl visos tautos turėtų kovoti už laisvę, demokratiją, galimybę, apsisprendimo teisę bei savo pačių saugumą.

Premjeras Andrius Kubilius (k.) ir lietuvių kilmės JAV Kongreso narys John Shimkus dalyvauja pirmosios JAV prekybinės misijos į Lietuvą atidaryme. Nors ir maža Lietuvos verslo rinka yra patraukli savo strategine padėtimi ir plėtos galimybėmis. Anot pirmosios JAV prekybos misijos Lietuvoje vadovų, 20 didelių kompanijų atstovų vizitas rodo išaugusį susidomėjimą verslu Lietuvoje.

ELTA

Tikiuosi, kad Jungtinės Valstijos vis dar įsivaizduoja save kaip „šviečiantį miestą ant kalvos“ žmonėms, norintiems būti laisviems.

– Ar tikite, kad 21 a. vis dar gali būti vadinamas Amerikos amžiumi?

– Istorinius vertinimus paliksiu istorikams. Aš savo dėmesį turiu sutelkti į dabartį. Tuo tarpu dabartis yra ta, kad Jungtinės Valstijos vis dar suvokiamos kaip paskutinė pasaulio viltis. Kai ims valdyti savo skolą ir deficitą, Amerika taps stipresnė. Lygiai taip, kaip sudėtingi sprendimai, kuriuos turėjo priimti Lietuvos valdžia, kad suvaldytų šalies ekonomiką. Turime priimti tuos pačius sprendimus. Norėčiau, kad būtume tai padarę taip anksti, kaip Lietuva, o ne dabar.

– Pasaulyje toliau nerimsta susirūpinimas dėl dar didesnio ekonominio sunkmečio, kuris gali smogti Jungtinėms Valstijoms. Kaip vertinate priemones, kurių Amerikoje buvo imtasi siekiant padėti šalies ekonomikai ir apsaugoti ją nuo dar didesnio nuosmukio?

– Veiksmas, kuriuo siekta įveikti finansų krizę – tai prezidento Barack Obama pasiūlytas JAV ekonomikos gelbėjimo planas, kuriuo numatyta paskolinti trilijoną dolerių. Šiuos suplanuota išleisti mažinant mokesčius ir skatinant vartojimą. Tačiau šis planas nepadėjo sumažinti nedarbo iki žadėtų 8 proc. Didžioji dalis amerikiečių šį planą suvokia kaip nepasiteisinųį veiksmą, tik padidinusį šalies skolą ir niekuo nepadėjusį.

Prezidentas bando inicijuoti naujas diskusijas apie dar vieną skolinimąsi. Kai į krizę įsikiša valdžia, savo veiksmais bandydama sulėtinti ekonomikos žlugimą, ji tampa jo bendrininku. Daugelis iš mūsų, tikinčių kapitalizmu, taip pat

tiki, kad jei būtume leidę rinkai pasiekti savo tikrąją vertę, ekonomikos atsigavimas būtų greitesnis. Tačiau dabar turime papildomą trilijoną dolerių skolų ir daugybę metų palūkanų mokėjimo, kuris pristabdys mūsų atsigavimą.

– Kalbant apie kapitalizmą: kaip vertinate New York Wallstreet rajone vykstančius protestus? Čia susirinkę žmonės protestuoja prieš kapitalizmą ir reikalauja pokyčių.

– Pats būdamas kapitalistas tikiu, kad kapitalizmas yra geriausias būdas paslaugas ir prekes gauti žemiausiomis kainomis. Kapitalizmas yra Amerikos stiprybės pagrindas.

– Politikos apžvalgininkų įsitikinimu, JAV prie valstybinio bankroto ribos privedė grynai ideologinė demoraktų ir respublikonų kova. Kodėl, Jūsų manymu, ši kova prezidento B.Obama kadencijoje yra tokia ryški?

– Amerikiečiams nereikia, kad valdžioje esantys jų atstovai džiaugtųsi gerais santykiais. Jiems reikia, kad šie žmonės kovotų už savo įsitikinimus ir ideologijas. Respublikonai yra konservatoriai – mes tikime mažesne valdžia, mažesniais mokesčiais, asmenine atsakomybe, daugiau laisvių. Demokratai tuo tarpu tiki didesne valdžia, bandančia patenkinti visų žmonių poreikius, taigi valdžia, kuri yra priversta didinti mokesčius ir turėti didesnę biurokratiją. Yra skirtingų įsivaizdavimų, kaip geriausiai tarnauti savo piliečiams. Niekada neatsiprašau už emocines diskusijas.

– Kartu su prezidento B.Obama pasirodymu Baltuosiuose rūmuose įvyko ir akivaizdžių pokyčių JAV užsienio politikoje. Skirtingai nei prezidentas George W. Bush, prezidentas B. Obama nesistengia akcentuoti, kad Amerika yra išskirtinė vals-

tybė, stovinti aukščiau visų kitų šalių. Per savo vizitus užsienio šalyse jis pabrėžia, kad Jungtinės Valstijos yra viena iš daugelio tarptautinės bendruomenės narių, jis siekia užmegzti bendradarbiavimą su kitomis valstybėmis. Tačiau kartu B. Obama kritikuojamas, kad atsigręžimas į konkurentes ar kadais – priešininkes valstybes įvyko bendradarbiavimo su ilgametėmis sąjungininkėmis sąskaita. Ar pritariate šiems teiginiams?

– Galima atkreipti dėmesį į santykių „perkrovimą“ su Rusija, galima atkreipti dėmesį į atsigręžimą į musulmonų pasaulį. Tačiau nemanau, kad būtų galima išryškinti nors vieną veiksmą, atskleidžiantį mažesnę, nei anksčiau, JAV įsipareigojimą savo sąjungininkėms.

– Šiame kontekste, kokia yra Amerikos vizija – kokią vaidmenį šalis nori atlikti šiandieniniame pasaulyje?

– Tikiuosi, kad Jungtinės Valstijos vis dar įsivaizduoja save kaip „šviečiantį miestą ant kalvos“ žmonėms, norintiems būti laisviems, kaip kadais sakė prezidentas Ronald Reagan. Manau, jis būtų labai patenkintas tuo, kokią vaidme-

nį pasaulyje šiandien atlieka Amerika. Mes ir toliau turime tai tęsti. Per ekonominį sunkmetį pasigirsta balsų, raginančių atsisakyti šio vaidmens, tačiau manau, kad jis – Amerikos dvasios dalis, todėl mes ir toliau stengsimės užtikrinti, kad pasaulio žmonės galėtų gyventi laisvi ir oriai.

– Šįsyk į Lietuvą atvykote kaip pirmąkart vykstančios JAV Komercijos departamento prekybos misijos Lietuvoje vadovas. Iki šiol Amerika nebuvo viena iš didžiausių investuotojų mūsų šalyje. Koks šios misijos tikslas ir kuo Lietuva sudomino Amerikos verslininkus?

– Misijos tikslas – siekti, kad skirtinguose verslo sektoriuose būtų sudaryti konkretūs prekybos sandoriai tarp misijoje dalyvaujančių JAV ir Lietuvos įmonių. Labiausiai amerikiečius Lietuva domina kaip vartai į Skandinavijos ir, galbūt, Rusijos, o kartais ir Europos Sąjungos rinkas. Turite telekomunikacijas, energetiką... Girdėjau ne vieną atsiliepimą iš Lietuvoje veikiančių amerikiečių bendrovių, apie gerai išsilavinusius, sunkiai dirbančius ir norinčius padėti mums konkuruoti su Europos šalimis, lietuvius.

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos Užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis pabrėžia, jog Lietuva ir toliau sieks, kad būtų atlyginta okupacijos metu patirta žala, bei primins pasauliui apie tragišką savo žmonių patirtį praėjusiojo amžiaus totalitarizmo priespaudoje. „Ne dėl užmojų su kuo nors varžytis nuoskaudų dydžiu ar aukų skaičiumi, bet dėl žmogiškumo priedermės“, – pabrėžė ministras trečiądienį Užsienio reikalų ministerijoje surengtoje diskusijoje „Hitlerio ir Stalino Europos naikinimo politika: Lietuva „krūvinųjų žemių“ žemėlapyje“. Pasak ministro, nesuklastotos totalitarizmo nusikaltimų atminties ir teisingumo atkūrimas yra vienas pagrindinių Lietuvos užsienio politikos prioritetų.

Lietuva siekia, kad Europa būtų atvira eiliniams Baltarusijos žmonėms, sakė Lietuvos užsienio reikalų viceministras Evaldas Ignatavičius rugsėjo 28 d. penktojo užsienyje studijuojančių baltarusių sąskrydžio Lietuvoje atidaryme. Viceministras pabrėžė, kad Lietuva pasisako už „atvirų durų“ politiką Baltarusijos žmonių atžvilgiu, vizų režimo liberalizavimą, kultūros, švietimo ir jaunimo mainų iniciatyvas, teigiama Užsienio reikalų ministerijos pranešime. Pasak E. Ignatavičiaus, vykdamas „atvirų durų“ politiką, pasirašytas Lietuvos ir Baltarusijos susitarimas, supaprastinantis sienos kirtimą abiejų šalių pasienyje gyvenantiems žmonėms, panaikintas mokestis už nacionalines Lietuvos vizas Baltarusijos piliečiams, šios šalies valdžia raginama atsiliesti į Europos Sąjungos iniciatyvą ir pradėti derybas dėl vizų režimo supaprastinimo.

Tarptautinės žmogaus teisių organizacijos paskelbė, kad Gvantanamo kalėjime laikomas palestinietis Abu Zubaydah apskundė Lietuvą Strasbūro žmogaus teisių teismui. Anksčiau vienu iš „Al Qaeda“ vadų laikytas palestinietis, anot visuomenininkų, įtaria, kad CŽV jį kalino ir kankino būtent Lietuvos teritorijoje. Buvęs valstybės saugumo departamento vadovas Mečys Laurinkus sako, kad žmogaus teisių gynėjai turėtų kalbėti faktais, o ne prielaidomis, praneša LTV naujienų tarnyba. Akciją Vilniaus centre surengusi žmogaus teisių gynėjų organizacija „Amnesty International“ paskelbė, kad Gvantanamo kalėjime laikomas palestinietis Abu Zubaydah, anksčiau Amerikos įtartas, kad buvo vienas iš „Al Qaeda“ vadų, tačiau taip ir nesulaukęs oficialių kaltinimų, apskundė Lietuvą Strasbūro Žmogaus teisių teismui.

ELTA, LRT, LR URM

LIETUVIS MENININKAS SU OPEROS ŽVAIGŽDĖMIS

Provanso Ekso festivalyje Prancūzijoje baigiama rodyti efektingų „Traviatos” spektaklių serija. Joje su Londono simfoniniu orkestru ir Estijos filharmonijos kameriniu choru (dirigentas Louis Langree) tarp pasaulinių operos žvaigždžių Natalie Dessay, Ludovico Tezier, Charleso Castronovo ir kitų vaidmenį kuria 30-metis lietuvis K.Smoriginas.

Šis darbas – tik mažas epizodas įspūdingais pasiūlymais mirgančioje lietuvių karjeroje. Apie tai – pokalbis su šiuo metu Prancūzijoje dainuojančiu solistu.

- Kaip jaučiatės operos žvaigždžių trupėje?

- Kaip draugų apsuptyje. Su daugeliu „Traviatos” solistų esame pažįstami dar nuo mano stažuotės „Covent Garden” teatre laikų. Nuo tada, kai ją baigiau ir pradėjau dainuoti pagal kontraktus, sukamės viename rate. Čia nėra jokios trinties ir įtampos – tik labai įdomus ir nuoširdus darbas. O laisvalaikiu drauge ir pavakarojame, nuvažiuojame pasimaudyti jūroje ar baseine.

Manasis Barono vaidmuo „Traviatoje” nedidelis – dažname pastatyme jo net nepastebi, bet režisierius Jean Francois Sivadier suteikė jam ryškių spalvų. Jo „Traviata” labiau primena dramos spektaklį negu operą – tuo šis darbas man išskirtinis.

Ir, žinoma, nepamiršamas dėl pažinties su N.Dessay, kuri dainuoja Violetą. Ši solistė - turbūt organiškiausia iš visų mano sutiktų dainininkių: nuo pasirodymo scenoje iki paskutinės sekundės ji priverčia tikėti savo kuriamu personažu.

Mane sužavėjo N.Dessay reakcija į kiekvieną partnerių impulsą. Paskutiniame spektaklyje mes daug ką darėme kitaip negu pirma – smagiai improvizavome. Tokie dalykai man teikia vis daugiau malonumo. Dėkoju likimui, kad sutikau šią išskirtinę asmenybę. Su N.Dessay labai susidraugavome – ji nepaprastai mielas ir šiltas žmogus.

- Manoma, kad operos Olimpe vyksta arši kova dėl išlikimo. Ar pajutote tai savo kailiu?

- Nepajutau jokios kovos. Ir aš su niekuo nekovoju – ne-

bent pats su savimi, bet tikrai ne scenoje. Atvirkščiai: vis stiprėja mano įsitikinimas, kad operos pasaulyje yra ypač svarbūs geri kolegiški santykiai, dalijimasis patirtimi.

„Traviatos” laikotarpiu ne kartą kalbėjomės su kolegomis apie įvairius profesinius dalykus. O kadaise būtent Jonas Kaufmannas, vienas ryškiausių dabarties tenorų, mane išmokė daryti jogos pratimus.

Taip aš apšyly prieš kiekvieną spektaklį ar repeticiją. Joga man padeda psichologiškai pasirengti išeiti į sceną, susikaupti, napanikuoti. Kartais darau pratimus net nusigrimavęs. Jei repetuodamas teatre negaunu kambario, pasimankštinu prieš repeticiją namuose. Tikrai niekada nebūna taip, kad eičiau dainuoti, vos iššokęs iš lovos.

- Ar neišsekina ilgos, kartais net kelis mėnesius trunkančios spektaklių serijos?

- Kai jau ištveri maratoną, gali dainuoti tą partiją bet kur ir bet kada. Manau, man į naudą buvo daugiau kaip 20 „Karmen” spektaklių „Opera North” scenose. Jau pasirašiau ne vieną kontraktą dainuoti Eskamilją kitose scenose.

Svarbiausia dainininkui yra gerai išsimiegoti, o tada jau tarp spektaklių galima ir papramogauti, pasivaikščioti po miestą, pasportuoti.

Aš gyvenu kaip bet kuris kitas žmogus – saikingai leidžiu sau viską. Šiandien netgi galėjau pasilepinti indišku masažu su visais ritualais, aromatais ir muzika. Tai buvo Provanso Ekso festivalio dovana.

Stengiuosi tarp spektaklių dar rasti laiko ir naujoms partijoms. Kito sezono pradžioje esu pakviestas dainuoti „Fauste” Londono „Covent Garden”, o Prancūzija – geriausia vieta mokytis prancūzišką tekstą, taigi naudojuosi proga padirbėti su repetitoriais.

- Ar suspėjate Lietuvoje aplankyti šeimą?

- Pasiiekti Lietuvą iš Provanso sudėtinga. Tiesą sakant, namuose nebuvau nuo pat lapkričio mėnesio, bet šeimyna buvo atvykusi pas mane į Angliją, kai dainavau „Oper North” spektakliuose. O po to daugiau kaip dešimt savaičių

Kostas Smoriginas sukūrė šiuolaikišką Eskamijo (G. Bizet „Carmen”) britų kompanijos „Opera North” spektakliuose.

Nuotrauka iš asmeninio albumo.

teko būti vienam.

Bet jau šį pirmadienį grįžtu į Lietuvą. Visą mėnesį būsiu su artimaisiais, švėsime žmonos Dainoros ir mano gimtadienius, nuvažiuosime į sodybą, gal pavyks pasimatyti su senais draugais.

Ketinu neužleisti ir darbo – jau suplanavau repeticijas su pianistu, susitiksiu su savo profesoriumi Vladimiru Prudnikovu. Kai grįžtu namo, mes visada su juo padirbėjame – profesorius mane „sustyguoja”. Jis buvo ir liko vienintelis mano pedagogas tikrąja šio žodžio prasme.

Dažnai vokalo specialistai žino įvairiausių dalykų, bet neturi svarbiausio – intuicijos ir vidinės klausos. V.Prudnikovui to galėtų pavydėti bet kuris mano sutiktų profesorių. Jis mane užaugino, manimi pasitikėjo ir, tikiuosi, dar ilgai dirbsime kartui.

- Ką jums žada kitas sezonas?

- Jis bus turbūt labiausiai įtemptas nuo tada, kai išvykau iš Lietuvos, – laukia daug naujų vaidmenų ir atsakingų pasirodymų.

Dainuosiu „Carmen” Zalcburgo Velykų ir vasaros festivaliuose su J.Kaufmannu. Šią operą taip pat įrašysime į kompaktinį diską. Vėliau debiutuosiu Eskamijo vaidmeniu Londono „Covent Garden” teatre. Laukia debiutai Leporelio vaidmeniu „Don Žuane” Bordo mieste Prancūzijoje, Don Žuano vaidmeniu – Čilėje, kiti darbai.

Po metų tikiuosi grįžti į Provanso Eksą su visa savo šeimyna - čia dainuosiu Mazetą „Don Žuane”. Būsime jau keturiese – netrukus į pasaulį pasibels mūsų su Dainora antrasis mažylis.

- Atrodo, kad dainininko gyvenimas nėra lengvas.

- Jis puikus, išskyrus tai, kad retai mataisi su artimaisiais. Bet juk kiekvienas žmo-

gus patiria liūdesio ir vieatvės akimirkų.

Mano gyvenimas susiklostė tikrai sėkmingai. Niekas niekur manęs nestūmė, už mane nemokėjo – tik išgirdo dainuojantį ir pakvietė studijuoti Londone. Dabar kuo toliau, tuo didesnį jaučiu muzikos pasaulio dėmesį.

Bet kaip prasimušti kitiems Lietuvos dainininkams? Kaip jiems susirasti agentus, pragyventi ir išlaikyti šeimą? Menininkai Lietuvoje gali tik pasvajoti apie dėmesį, kokio sulaukia sportininkai. Mane stebina ir tai, kad išvažiavusių talentų čia niekas nepasigenda – apie kai kurių egzistavimą net nežinoma, nors jie svetur prisistato kaip lietuviai.

Aš labai tikiuosi, kad požiūris į kūrėjus Lietuvoje pasikeis. Kas laukia valstybės be meno? Ji neišliks. Mes dažnai pasikalbame apie tai su draugais.

K.Smoriginas studijavo dainavimą Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje ir Londono karališkajame muzikos koledže.

LIETUVA SUSIRŪPINUSI LIETUVIŲ KALBOS MOKYMUSI KARALIAUČIAUS SRITYJE

Karaliaučius, rugsėjo 29 d. (LR URM). Lietuvos užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktoriaus **Arvydo Daunoravičiaus** ir Rusijos Kaliningrado (Karaliaučiaus) srities švietimo ministrės **Anastasijos Chrebtovos** susitikime Karaliaučiuje rugsėjo 29 dieną aptarti aktualūs lituanistinio švietimo Karaliaučiaus srityje organizavimo klausimai.

A.Daunoravičius ministrę informavo, kad Lietuvai didelį susirūpinimą kelia problemos, su kuriomis nuolat susiduria Karaliaučiaus srityje lietuvių kalbos ir etnokultūros mokantys Lietuvos pedagogai.

Pagrindiniais sklandaus lituanistinio švietimo organizavimo trukdžiais jis įvardijo

2007-2008 m. jis tobulinosi Londono karališkajame operos teatre „Covent Garden” pagal J.Parker jaunųjų dainininkų programą, atliko šio teatro scenoje daugiau kaip dešimt vaidmenų, susipažino su P.Domingo, A.Netrebko, J.Kaufmannu, B.Terfel, A.Gheorghiu, D.Chvorostovskij, kitais operos koryfėjais.

K.Smoriginas kūrė vaidmenis Latvijos nacionalinėje operoje, Berlyno „Staatsoper Unter den Linden” (Vokietija), Washington nacionalinėje, San Francisko (JAV), Tel Avivo (Izraelis) operose, „Opera North” (Didžioji Britanija). Dainininkas koncertavo su Atlantos simfoniniu orkestru Atlantoje ir New York „Carnegie Hall”. Jį globoja agentūra „IMG Artists”.

2005 m. solistas tapo pasaulio dainininkų konkurso Kardife finalininku, 2009 m. laimėjo trečiąją vietą P.Domingo tarptautiniame vokalistų konkurse „Operalia”.

Asta Andrikonytė, lrytas.lt

Lietuvos mokytojų patiriamus sunkumus, susijusius su Rusijos vizų gavimu ir sienų kirtimu bei leidimų būti pasienio teritorijoje panaikinimą.

Užsienio lietuvių departamento direktorius A.Chrebtovai pasiūlė apsvarstyti galimybę lietuvių kalbai Karaliaučiaus srities švietimo įstaigose suteikti pasirenkamos užsienio kalbos statusą. Jis atkreipė dėmesį, kad šiuo metu 68 Lietuvos valstybinėse švietimo įstaigose ugdymo procesas vykdomas rusų kalba. Be to, ją kaip antrąją užsienio kalbą mokosi beveik 180 tūkstančių Lietuvos moksleivių.

Karaliaučiaus srities švietimo ministrė pažadėjo tarpininkauti sprendžiant problemas, su kuriomis susiduria Lietuvos mokytojai.

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

POLITINĖS VARŽYBOS
AR NETVARKA?

Liudvikas Narcizas Rasimas – Rasimavičius,
Lietuvos nepriklausomybės akto signataras

Lietuvos valstybės teritorija yra vientisa ir nedaloma į jokių valstybinius darinius - taip parašyta Konstitucijos 10 straipsnyje, kurį galima pakeisti tik visuotiniu Tautos referendumu. Bet kokį norą ar veiksmus pažeisti šią nuostatą, turi ginti valstybės jurisdikcija. Suprasdami, kad teisine prasme (taip pat ir tarptautinėje teisėje), *sutikimas* ar *susitaikymas* dažnai išreiškiamas valstybės valdžios tylėjimu, jau ne retoriškai, o visiškai rimtai keliame klausimą - ar Lietuva dar turi valstybinę jurisdikciją visoje savo teritorijoje?

Juk valstybės jurisdikcija pasireiškia *galia* nustatyti savo teritorijoje juridinių ir fizinių asmenų teises ir pareigas, o taip pat *galia* priversti juos nustatytų teisių ir pareigų laikytis. Abi šios *galios* yra konstitutyvinės - *sine qua non*. Jei nėra vienos, nėra ir kitos. Valstybė laisvai veikia ir laisvai sprendžia, kaip ji turi elgtis savo Konstitucijos nustatyta tvarka. Teritorijoje, t. y. erdvėje, kurioje veikia valstybės jurisdikcija - savos jurisdikcijos negali nustatinėti jokia kita valstybė, priešingu atveju pažeidžiamas teritorinis vientisumas ir suverenitetas. Žinoma, suverenitetą gali riboti tarptautinė teisė ar tarptautiniai susitarimai, bet tarptautinės teisės normos valstybės teritorijoje paprastai tampa privalomos po jų legitimacijos, t. y. pripažinimo, laisva valia išreikšto susitarimo ar prisijungimo prie jo. Taigi, kitos valstybės vykdyti plebiscitai, referendumai ar net nuolaidos ultimatyviems kitos valstybės reikalavimams nėra tarptautinės teisės norma, nėra ir teisinis pagrindas atsisakyti savo suvereniteto į valstybės teritorijos dalį, jeigu nėra laisvo tokių įvykių pripažinimo.

Kodėl reikia šiandien apie tai kalbėti? Visų pirma todėl, kad visos Lietuvos valdžios pilna apimtimi nevykdo Konstitucijos joms pavestos valstybės jurisdikcijos, nors pati valdžia apriboti savo *galias* negali. O kai neveikia valstybės jurisdikcija - veikti pradeda kiti. Po mūsų valstybės teritoriją jodinėja „Armijos krajosvos” uniformomis pasirėdę kitos valstybės piliečiai. Dokumentais įrodyta ir pačių „Armijos krajosvos” dalyvių prisiminimuose aprašyta, kad Lietuvoje, Baltarusijoje, Ukrainoje šie dariniai kariavo vokiečių

ginklais prieš tų šalių žmones, ruošdami dirvą pokariniam Lenkijos įsitvirtinimui. Kada tokiai „Armijai krajosvai” teko trauktis iš Lietuvos, Baltarusijos, Ukrainos - dėl kolaboravimo su vokiečiais iškildavo rimtų kliūčių susijungti su tikrai patriotiniais „Armijos krajosvos” Lenkijoje daliniais. Visa tai irgi dokumentuota. **Taigi „Armijos krajosvos” Lietuvoje žygių minėjimai ar kitokie renginiai šiandien akivaizdžiai kelia tautinę nesantaiką ir todėl turėtų būti vertintini kaip nusikalstama veika.** Ar iškėlė mūsų „nepriklausoma” prokuratūra bent vieną bylą tiems, kurie oficialiai davė leidimus tokiems „Armijos krajosvos” Lietuvoje renginiams? Deja, ko gero iškėlė tiems, kurie prieš tokius renginius protestavo. Jeigu taip yra iš tikrųjų, visiškai pagrįstai klausiamo, kada prokuratūra kels bylas tiems prokurorams, kurie iškėlė tokias bylas? Juk tai - labai rimta.

Kai neveikia valstybės jurisdikcija, tada *in pectore* į Lietuvą atvažiuoja kitos valstybės vadovai ir aiškina Lietuvos piliečiams (dar?), kas bus ateityje, kaip Lenkija pasiruošusi elgtis, ką jie turėtų daryti. Negana to - išduoda dažniausiai tam tikroje teritorijoje gyvenantiems „lenko kortą”, kaip lojalumo Lenkijai patvirtinantį dokumentą. Ar mūsų valstybės jurisdikcija turi oficialų Lenkijos institucijų patvirtintą tokių kortų turėtojų sąrašą? Lojalumas - tai ne kas kita, kaip paklusnumas visų pirma šalies Konstitucijai ir įstatymams. O ar turi *Lenkų rinkimų akcijos* atstovai lenko kortas? Jeigu turi - šių dienų Lenkijos vadovų pozicija Lietuvos atžvilgiu taip verčia juos rinktis. Būti šiuo atveju lojaliu ir Lenkijai, ir Lietuvai - tiesiog neįmanoma. Todėl šiandien, tie, kurie bando nepaklusti Lietuvos Konstitucijai ir įstatymų reikalavimams, tampa nelojalūs Lietuvos valstybės atžvilgiu. Tad kodėl nustatyta tvarka jie nešalinami iš ten, kur tokį savo nelojalumą demonstruoja? Tai valstybės jurisdikcijos darbas, kuris, deja, nedaromas.

Savo laiku A. Gaidaras sakė, kad Baltijos valstybes savo žinion Rusija susigrąžins per energetiką. Šiandien B. Kamarowski sako beveik tą patį - tik kitais žodžiais ir ultimatyviai. Jeigu Lietuva ne-

Gatvių pavadinimai lietuvių-lenkų kalbomis Vilniaus rajone.

R. Medonio nuotr.

nusileis lenkų reikalavimams - Lenkijos santykiai su ja bus užšaldyti. Vis dėlto, Lenkija gali užšaldyti tik tai, ko ir taip seniai nedaro - vilkina bendrus infrostruktūrinius ir energetinius projektus. Taigi kur pagal juos turėtų nusileisti Lietuva? Ogi lenkams turi būti leista rašyti Lietuvos piliečio pase pavardes lenkiškai, tam tikroje teritorijoje Lietuva turi sugrąžinti dar carinės Rusijos laikotarpiu suslavintus baltiškų vietovardžių pavadinimus, sutikti, kad tam tikroje teritorijoje būtų kitokia švietimo sistema, kita kalba būtų vykdomas oficialus susirašinėjimas, būtų leista lenkų moksleiviams turėti kitokį mokinio krepšelį ir t.t. Bet juk tai jau *autonomija* nacionaliniu pagrindu, atskiras valstybinis darinys, paruoštas kitos valstybės suvereniteto anklavui.

Nei tarptautinė teisė, nei kokie nors kiti aktai tiksliai nenustato, kas sudaro autonomiją. Tam tikros teritorinės dalies kitoks teisinis reguliavimas ir yra autonomija, o tuo pačiu ir atskiras valstybinis darinys. Kas to siekia? To siekia politinė partija, pasišovusi atstovauti *visiems* lenkams Lietuvoje. Kadangi tokių partijų, kurios galėtų atstovauti *visiems* tam tikros tautybės žmonėms negali būti, kaip ir negali būti partijos, atstovaujančios *visiems* lietuviams, rusams, suvalkiečiams, dzūkams ar žemaičiams, būtina kuo skubiau ištaisyti tokių politinių partijų *iškrypimus*, teisiškai nurodant pakeisti jų pavadinimus taip, kad juose neliktų tautos ar regiono pavadinimų. Lietuvos piliečiai negali būti klaidinami. **Tai valstybės jurisdikcijos darbas. Jis nedaromas,** nors turi būti padarytas kuo skubiau.

Pagal Lietuvos jurisdikciją buvusius etninės Lietuvos vietovardžius, dabar esančius kitų valstybių teritorijoje, mes rašome nepakeistus. Rašome Tilžė, Karaliaučius, Gardinas, Ašmena, Vygiai, Trakiškiai ir t.t. Bet tai darome tik pas save, nereika-

laudami, kad taip elgtųsi Rusija ar Baltarusija, nes tai būtų bandymas savą vietovardžių rašymo jurisdikciją perkelti į svetimą teritoriją. Ar galėtų, pvz. senieji Prūsijos autochtonai - lietuviai Tilžėje (Sovietske) šiandien pareikalauti, kad gatvė „Školnaja” būtų kartu vadinama ir „Mokyklos” gatve, arba į šiaurę nuo Suvalkų miesto esančiam ežerui „Kamienny” būtų sugrąžintas senasis baltiškasis (jotvingiškas) „Stabo” vardas. Be abejonės - ne. Lietuviai savo krašte tik sugrąžino caro laikais pakeistus baltiškų vietovardžių pavadinimus. **Lenkija jai atitekusiiose Prūsijos ar Lietuvos žemėse baltiškų pavadinimus keitė be jokių skrupulų.** Taip Vidugiriai tapo Widugiery, Eglinė - Jeglieniec, Žagariai - Zegary, Šlynakiemis - Szlinokiemie, Žirgūnai - Dzieżgoniu ir kt. Tai padaryta Lenkijos jurisdikcijos lygiu. Šiandien norima tokią jurisdikciją perkelti į Lietuvą, užrašant vietovardžių pavadinimus ne tik dviem kalbomis, bet ir suslavintais pavadinimais, ar tiesiog vertimais, kaip, kad šiandien „Mokyklos” gatvė lentelės apačioje išversta į „Školnaja”. Juk tai dar vienas autonomijos elementas ir su tuo susitaikyti ultimatyviai mus ragina Lenkijos vadovai. Gerai, kad Seinų ir Punsko lietuviai nepasidavė lenkų provokacijai. Dvigubų užrašų jie nei prašė, nei reikalavo - centrinė valdžia priėmė tokį sprendimą. Vietiniai Lenkijos lietuviai sako - lenkai užkabino, lenkai ir pripaišė. O juk būtų nesunku patikrinti, ar tokios dvigubų pavadinimų lentelės Lietuvoje nėra pagamintos *ten* iš to paties metalo? O esmė pagaliau ne lentelėse, o kitos valstybės siekiu savą vietovardžių jurisdikciją perkelti į Lietuvos teritoriją. Čia mūsų valstybės jurisdikcija pasirodo visiškai bejėgė. Teisė yra galingas ginklas. Kodėl juo nesinaudojama?

Sukurti tokių *skirtingumų visumą*, kurie tam tikrą teritoriją išsiskirtų iš bendros

Lietuvos teritorijoje esančios viešosios tvarkos ir kuri taptų panaši į autonominį valstybinį darinį siekiama ir per istorijos, kultūros, istorinių asmenybių priklausomumo tai ar kitai tautai skirtingą aiškinimą ir mokymą. Juk po pirmojo pasaulinio karo *Santarvininkams* Lenkijos delegacija teigė, kad lietuvių iš viso nėra, kad tokių jie nežino ir tokie neegzistuoja. Praslinko tiek metų, bet panašūs dalykai vėl kartojasi. Girdi nebuvo jokios Dviejų Tautų respublikos - Žečpospolitos, buvo tik vieninga Lenkijos karalystė, tuo metu save laikę lietuviais - buvo *visai kiti*, o dabartiniai su anais - neturi nieko bendro, todėl Vilnius - jokia Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės sostinė, jis visada priklausė Lenkijai kaip provincijos centras, kuriame lietuvių buvo ne daugiau, kaip du procentai ir t.t. Šiandien - bergždžias ginčas, kokia buvo Vilniaus gyventojų tautinė sudėtis. Ne gyventojų tautinė sudėtis padarė Vilnių Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės, o vėliau ir Lietuvos Respublikos sostine, o tai, kad Vilnius niekad nenustojo būti lietuvių kultūrinio ir politinio gyvenimo centru, kad iš čia buvo valdoma galinga Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės imperija, kad be Vilniaus ir Krokuva (su vokiškai kalbančia gyventojų dauguma) tada būtų buvusi niekas.

Vilniaus miestas savo apylinkėmis, gamta, valstiečių dainomis ir indoeuropietiška kalba, pagaliau liaudiška istoriosofija sufomavo intelektą gausybei žymių ir Lietuvai, ir Lenkijai dirbusių žmonių. Apie jų tautybę galime spręsti daugiausia iš jų pačių pasisakymų, kurių nei išbrauksi, nei ištrinsi. **Daugumos jų nacionalinė savimonė nebuvo lenkiška.** Štai ką rašė V. Sirokomlės geriausias draugas A. H. Kirkovas : „Argi Lietuva dėl to, kad būtų drauge su Lenkija, turi nustoti būti Lietuva? Ne. Esu lietuvis ir Lietuvą myliu visu jaunuolio įkarščiu, visu vyro pasišventimu. Lenkiją irgi myliu tiek, kiek mus riša bendras likimas”. Pagaliau V. Sirokomlė guodžiasi, kad nemoka lietuviškai: „Lietuvis lietuviškame krašte negalėjau susikalbėti su lietuviu”. Beje, važinėdamas ir aprašinėdamas Vilniaus apylinkes, V. Sirokomlė nemini ten gyvenus lenkų valstiečius, o tik lietuvius ir rusinus - gudus. (Ir šiandien Baltarusijoje dalis gyventojų save laiko baltais, baltų rusais, suslavėjusiais baltais). Kalbėdamas apie rusinų ir lietuvių būdo skirtumus, jis atkreipia dėmesį ir į lietuvių

(Nukelta į 11 psl.)

RENGINIŲ KALENDORIUS

SPALIO 15 d., šeštadienį, nuo 6 v.v. iki 10:00 v.v. - Šv. Kazimiero parapijos svetainėje vyks „**Clam bake / steak roast**” ir **Rudens loterijos vakaras**. Rengia *Šv. Kazimiero parapija*.

SPALIO 22 d., šeštadienį, 7 v.v. Lietuvių dienos, Šv. Kazimiero parapijos salėje (18022 Neff Rd.). Vyks paminėjimas M. K. Čiurlionio (1875-1911) šimtmetinės sukakties po jo mirties. Pagrindinis prelegentas prof. Stasys Goštautas. Muzikinę minėjimo dalį atliks pianistas dr. Gabrielius Alekna. Rengia *LB Clevelando apylinkės skyrius*.

A.† A. EUGENIJA STAŠKEVIČIŪTĖ- MACKEVIČIENĖ

(1917 m. balandžio 17 d., – 2011 m. liepos 17 d.)

Liepos mėn. 17 d. mirė Eugenija Staškevičiūtė Mackevičienė. Tik prieš pora mėnesių Eugenija šventė savo 94 metų gimtadienį su šeimos nariais.

Eugenija Mackevičienė gimė Rusijoje, bet užaugo Lietuvoj, Panevėžy ir Dainuose. Baigė Panevėžio mergaičių gimnaziją ir studijavo Kauno universitete. Ištekėjo už Andriaus Mackevičiaus, kuris mirė 2002 metais. Kai karas prasidėjo, bėgo su šeima iš Lietuvos ir kelis metus išgyveno stovykloje Vokietijoje. 1950 metais atvažiavo į Ameriką ir apsigyveno Clevelande. Eugenija ir Andrius užaugino dukteris Dalią, Rūtą ir Živilę ir sūnų Arvydą. Eugenija daug metų mokytojavo lituanistinėje mokykloje.

Liepos mėn. 21 d. vaikai, anūkai, ir proanūkiai suvažiavo paskutinį sykį atsiveikinti su savo brangia Mamyte, Bobute, Probobute. Po mišių Šv. Kazimiero bažnyčioje, šeima ir draugai išlydėjo Eugeniją, kuri palaidota Western Reserve kapinėse Clevelande.

Liūdi vaikai Dalia su Bob Baker, Rūta Teismann, Živilė su Allan Khoury, Arvydas Mackevičius su Anne-Marie Lambert; anūkai Jennifer su John, Kristina, Nathan su Venita, Karina, Julie su Todd, a.a. Brian, Jonathan.

(Atkelta iš 10 psl.)

POLITINĖS VARŽYBOS...

aprangos santūrumą: „Rusinės nori, o lietuvės moka būti gražios.” Atkreiptinas dėmesys, kad tada lietuvių kalba dar tik skynėsi kelią į viešąjį gyvenimą, bet sulenkėjusi bajorija jau suprato, kad be šios kalbos Lietuvoje neišsiversi. **1860 m. išleidžiamas vadovėlis tiems, kurie nori susigražinti prarastą tėvų kalbą** „Lengvas pasakas išsimokina liežuvių lenkiško ir lietuviško.” Taigi ne tai, kokia kalba Vilniaus gyventojai kalbėjo ir rašė - darė juos lenkais ar lietuviais, o tai, kokia buvo jų savimone ir kuo jie patys save laikė. Beje, daug jų rašė lotyniškai, pvz. S. Šimanavičius, K. Janickis, J. Kochanovskis, M. K. Sarbievijus, lietuviškai ir lenkiškai - J. Daukša. Jeigu šiandienos lietuviai- *ne iš tų*, kurie buvo tada, tai kodėl 1771 m. gegužės 3 d. konstitucija buvo išversta ne į kokią nors *kitokių* lietuvių kalbą, o į tokią pačią lietuvių kalbą, kodėl tų pačių metų spalio 22 d. buvo pasirašytas dviejų tautų - lietuvių ir lenkų garantijų aktas, kodėl pasidėjus pirmajam sukilimui prieš carinę Rusiją 1794 m.- Lietuva sudarė savo „Lietuvos Tautinę Aukščiausiąją Tarybą”, kuri vadovavo sukilimui, leido atsišaukimus lietuvių kalba?

Šiame kontekste įdomūs ir Napoleono politiniai varžai. Lenkija jis nepasitiki ir atkuria tik Varšuvos kunigaikštystę, o 1811 m. jau parengtas Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės konstitucijos projektas. Užėmęs Vilnių Napoleonas randa čia visai kitokius žmones, negu Varšuvoje ir paskiria Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės vyriausybę, nurodo jos kariuomenės kvotas. Taigi yra teisinis pagrindas teigti, jog Lietuvos valstybė egzistavo ir tada, kada Lenkijos valstybės jau nebuvo.

Mažesnių ar didesnių nesusipratimų tarp lietuvių ir lenkų buvo ir vėlesnių abiejų sukilimų prieš carinę Rusiją metu, kaip ir tada, kada Žečpospolita dar nebuvo pasidalinta. Štai karų su Švedija metu Karūnos atstovas Janas Zamoiskis paliko J. K. Chodkevičių, vadovavusį nedidelei Lietuvos kariuomenei (apie 3,400 karių), vieną prieš Livonijoje paties Švedijos karaliaus vadovaujamą pavyzdinę kariuomenę. Pergalės laurus nuskynė lietuviai sumušdami Karolio IX karius. Atrodo tai buvo seniai, vienok jau dabar, nepriklausomybės laikais, **Latvijos teritorijoje paminklą mūšui, kuriame ji net nedalyvavo,**

pasistatyti suskubo Lenkija. Kažkokios paikystės! O kiek žymių žmonių, kurie dar gyvi būdami save pristatinėjo lietuviais - šiandien be jokių skrupulų pristatomi lenkais? Visa tai nekelia pasitikėjimo, kaip kad ir komisijų iš istorikų sudarinėjimas. Pirmiausia reikia paklausti - iš *kokių* istorikų? Istoriko profesinis darbas vyksta archyvuose, kasinėjimuose, muziejuose, skaitant paskaitas ar pranešimus, rašant ir pristatant knygas. Žinoma, yra istorijos mokslus baigusių žurnalistų, bet jie jau žurnalistai, yra istorijos mokslus baigusių politikos veikėjų, bet jie jau politikai. **Kada istorikai taisydami praeitį siekia ją pritaikyti dabarčiai ir ateičiai- jie dirba ne savo darbą.** Neseniai rusų kalba per *Svobodos* radiją girdėjau disputą apie istorikus, kurie imasi politinių užsakymų. Mokslininkas iš Prancūzijos gal kiek grubiai, bet taikliai pastebėjo, jog istorikai, kurie imasi politinių užsakymų anksčiau ar vėliau *pradedą kriuksėti*. Tikrai, tokių pavyzdžių apstu. Niekas nėra taip supainioję istorijos, kaip *tokie* istorikai. Taigi, lenkiškai kalbantys moksleiviai Lietuvoje privalo sužinoti ir kitokių požiūrį į istoriją, pagaliau turi sužinoti kad Lietuvoje egzistavo kitokia, negu Lenkijoje teisinė sistema, kad *Lietuvos Statutas lenkus Lietuvoje laikė svetimšaliais*, kad jie Lietuvoje negalėjo turėti nekilnojamo turto žemės, kad tas Statutas veikė ne tik dabartinės Lietuvos, Baltarusijos, bet ir Latvijos, vadinamos Žemgala, žemėse, kad Statuto buvo griežtai laikomasi. Jis veikė dar ilgai ir carinės Rusijos valdymo metais. Taigi jie patys turi susimąstyti, kas galėjo būti ir buvo to krašto autochtonai iš kurių jie save kildina. Reikia pasiūlyti jiems paskaityti Lenkijos kariuomenės karininkų prisiminimus, kaip buvo per Vilniaus apylinkes pritraukiama Lenkijos kariuomenė arčiau Lietuvos prie demarkacinės linijos prieš paskelbiant 1938 m. ultimatumą Lietuvai. Karininkai stebėjosi, kad kariuomenė buvo sutinkama priešišškai, kad su žmonėmis nebuvo galima susikalbėti, kad jie kalbėjo arba lietuviškai, arba kita slaviška, bet ne lenkų kalba, kurios kariškiai nesuprato ir tik dvaruose jie pasijuto kaip Lenkijoje. Moksleiviai turi žinoti ir tai, kas vyko pokario metais, kad Lietuvoje, vykstant žūtūtiniam partizaniniam karui, nepavyko Lietuvos apgyvendinti rusų kolonistais taip, kaip tai pavyko Latvijoje ir Estijoje ir todėl ne be tuometinės, kad ir rusų okupuotos, bet

„DIRVAI” AUKOJO

J.Rastenis-McGahey
Kemptville, CAN194
Č.Satkas, Kirtland, OH50
V.Žiedonis, Willoughby, OH..45
Z.Šukys, Chicago, IL25
V.Bieliauskas,Cincinnati, OH.15
R.Gricius, Agoura Hills, CA .15
V.Tamulis, S.Euclid, OH10

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

vistik Lenkijos vadovybės prašymų Lietuvoje virš trijų šimtų mokyklų, kuriose lietuvių ar rusų kalba daugiausiai mokėsi baltarusių vaikai, buvo steigiamos tik lenkiškos mokyklos. Tai nepaneigiami faktai. Ir tik žinodami šiuos ir kitus istorijos faktus, gerai išmokę lietuvių kalbą jie patys, laisva valia pasirinks, ar jie integruosis į Lietuvos valstybę, kaip jos piliečiai. Tai *condicio sine qvua non* sąlygos, be kurių neįmanoma daryti apsisprendimų.

Šiandien iš esmės tarp Lietuvos visuomenininkų ir Lenkijos vyriausybinių kartu su Lenkų rinkimų akcija vyksta varžybos dėl Lietuvoje gyvenančių ir lenkiškai kalbančių žmonių. Lenkija nori juos *de facto* asimiliuoti Lenkijos piliečiais, Lietuva nori juos intergruoti lojaliais Lietuvos piliečiais. Asimiliacija ir integracija yra visiškai skirtingi dalykai. Norėdami šias varžybas laimėti nelaukiant, kada Lenkija sukurs *de facto* Lenkijos piliečių anklavą tam tikroje Lietuvos teritorijoje, turime visų pirma pabudinti Lietuvos Vyriausybę iš atominės energetikos ir lenkiškosios partnerystės sapnų, ir tiesiog nurodyti, ką ji privalo daryti. Visų pirma Teisingumo ministerija turi nurodyti partijoms, turinčioms tautos ar panašius pavadinimus- juos pakeisti. Pavyzdžiui jei bus partija pavadinta Tomaševskio (Tamašausko) rinkimų akcija – visi žinos, kas yra kas. Seimas, Vyriausybė ir kitos institucijos turi uždrausti Lietuvoje keisti baltiškus vietovardžių pavadinimus slaviškais Lenkijos ar Rusijos pavyzdžiu. Nedaryti nieko, kas jurisdikcijos prasme kokią nors Lietuvos teritorijos dalį padarytų išskirtina. Užsienio reikalų ministerija turi gauti ir paskelbti visų, turinčių kitai valstybei lojalumą patvirtinančius dokumentus, tokius, kaip lenko korta ar kita.

Tad ryžtingai pradėkime vykdyti neatidėliotinus darbus, bei nelaukti kad kas nors *tai* padarys už mus.

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

**William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt**

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
telkianti jaukią atmosferą rūdiesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

LIETUVIAI EUROPOS PIRMENYBES SUORGANIZAVO GERIAUSIAI PER VISĄ ISTORIJĄ

Tarptautinės krepšinio federacijos FIBA Europos padalinys 2011 m. Europos vyrų krepšinio pirmenybių („EuroBasket 2011“) Lietuvoje organizavimą įvertino aukščiausiu balu.

Organizaciniam komitetui atsiųstame „EuroBasket 2011“ koordinatorės Monikos Puchner laiške „EuroBasket 2011“ pavadintas geriausiai organizuotu per visą Europos krepšinio istoriją.

„Visų mūsų „FIBA Europe Properties“ (organizacija, atsakinga už Europos pirmenybių rengimą ir koordinavimą, – *red. past.*) ir „FIBA Europe“ vardu noriu padėkoti visiems jums už fantastišką darbą,

kurį atlikote organizuodami „EuroBasket 2011“ Lietuvoje. Tai buvo geriausiai organizuotas „EuroBasket“ pirmenybės per visą istoriją, tobulai surengtas jūsų komandos!“ – sakoma M.Puchner laiške.

Jame taip pat pabrėžiama, kad „FIBA Europe“ atstovams buvo malonu dirbti drauge su „EuroBasket 2011“ organizaciniu komitetu pastaruosius dvejus metus.

„Manau, kad be darbinių santykių mes tapome tikrais draugais ir mes visi pasiilgsime jūsų! Linkime jums viso geriausio. Neabejoju, kad pakankamai greitai pasimatysime šiame mažame krepšinio pasaulyje“,

– rašo M.Puchner.

Europos vyrų krepšinio pirmenybės rengiamos nuo 1937 metų. Į Lietuvą Senojo žemyno pirmenybės, vykusios rugpjūčio 31 – rugsėjo 18 dienomis šešiuose Lietuvos miestuose, sugrįžo po 72 metų pertraukos. Lietuvos krepšininkai jas yra laimėję 1937-aisiais Rygoje, po dvejų metų Kaune ir 2003 metais – Stokholme.

Šįmet lietuviai iškovojo penktąją vietą ir teisę kovoti dėl kelialapio į 2012 m. Londono olimpiadą. „EuroBasket 2011“ čempionato, kuriame pirmą kartą istorijoje dalyvavo 24 komandos, nugalėtojais tapo Ispanijos krepšininkai.

„JEI RIČARDAS BERANKIS GRĮŽTA Į LIETUVOS RINKTINĘ, GRĮŽTU IR AŠ“

Turkijoje geriausi Lietuvos tenisininkai ne tik žaidė, bet ir svarstė galimybes vėl dalyvauti Davisotaurės turnyre. Į Lietuvos rinktinę gali grįžti ir treneris Remigijus Balžekas

„Turnyre Turkijoje buvome susitikę su Laurynu Grigeliu. Pasitarėme ir nutarėme, kad reikia Lietuvai padėti per Davis taurę. Žaisime už Lietuvą,“ – kalbėjo pirmąją Lietuvos raketę Ričardą Berankį treniruojantis R.Balžekas.

Abu geriausi Lietuvos tenisininkai – 136-oji pasaulio raketė 21 metų R.Berankis ir 20-metis L.Grigelis (ATP-210) – neseniai dalyvavo Izmiere vykusiame ATP „Challenger“ serijos turnyre „Turk Telekom Izmir Challenge“. Ten jie ne tik žaidė tenisą, bet ir tarėsi dėl dalyvavimo neoficialiose komandinėse pasaulio pirmenybėse – Davis taurės turnyre – galimybių.

Dvi pirmosios raketės nungtyniavo rinktinėje, kai ši šįmet liepą rungėsi su Maroko komanda dėl išlikimo Davis taurės turnyro Europos-Afrikos zonos II grupėje. Be vedančiųjų Lietuvos rinktinė nusileido marokiečiams 0:3 iš iškrito į III grupę.

Lietuvos rinkinės garbė tose rungtybėse gynė 19-metis Dovydas Šakinis, 16-metis Lukas Mugevičius, 17-metis Julius Tverijonas ir 18-metis Julius Gotovskis. Juos treniravo Rimvydas Mugevičius.

R.Balžekas kitų metų Davis

taurės turnyre taip pat žada prisidėti prie komandos treniravimo. Jis buvo Lietuvos rinktinės kapitonas, kol jo auklėtinis atstovavo rinktinei. Laikinais R.Berankiui pasitraukus iš komandos, savo pareigų atsisakė ir strategas.

„Na, jeigu imi iš manęs sportininką, tai ir aš reikalingas. Be manęs jis nelabai ir eis“, – kalbėjo R.Balžekas. „Nelabai kas gali imtis to darbo, – tvirtino R.Balžekas. – Mes profesionaliame lygyje turim nelabai daug žmonių, kurie galėtų valdyti tokius sportininkus. O aš geriausiai juos pažįstu.“

sportas.info

Patria Imports

We Sell Koldunai
Gourmet Deli Meats & Breads
Imported Condiments & Foods
Wines, Beer & Waters
Candies, Gifts and More!

794 East 185th St. • 216-531-6720

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$250,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

Lietuvos tautinio olimpinio komiteto prezidentas Artūras Poviliūnas rugsėjo 30 d. savo parašu patvirtino, jog Lietuva sutinka dalyvauti kitais metais vykšančiose Londono olimpinėse žaidynėse. Lietuvos sportininkai po šalies nepriklausomybės atkūrimo vasaros olimpinėse žaidynėse dalyvaus šeštą kartą.

ELTA

2012 METŲ LONDONO OLIMPIADOJE TURĖTŲ BŪTI NE MAŽIAU LIETUVIŲ NEI PEKINE

Vilnius, rugsėjo 30 d. (ELTA). Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) būstinėje sostinėje LTOK prezidentas Artūras Poviliūnas pasirašys Tarptautinio olimpinio komiteto (IOC) kvietimą Lietuvai dalyvauti 2012 metų Londono vasaros olimpinėse žaidynėse bei įteikė pirmuosius šalies olimpinės rinktinės narių ženklus sportininkams bei jų treneriams.

„Iki žaidynių Londone lieka 301 diena. Olimpiada artėja nenumaldomai. Vieniems sportininkams atrankos turnyruose sekėsi geriau, kitiems – blogiau. Olimpiados normatyvus įvykdė per 20 sportininkų. Jeigu viskas pavyks ir Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė sėkmingai pasirodys atrankos turnyre, Londone turėsime ne mažiau sportininkų nei Pekine – 71“, – kalbėjo A. Poviliūnas.

LTOK vadovo vertinimu, iškovoti kelialapiai rodo, jog šalies sportininkų potencialas didelis, o „visa Lietuva iš mūsų sportininkų laukia medalių“.

A. Poviliūnas pirmuosius Lietuvos olimpinės rinktinės nario ženklus įteikė šiuolaikinės penkiakovės atstovei Laurai Asadauskaitei, lengvatleitei Austrai Skujytei, kanojininkui Jevgenijui Šuklinui,

plaukikui Giedriui Titeniui ir irklautojui Mindaugui Griškoniui bei jų treneriams treneriams Jurijui Moskvichiovui, Jevgenijui Kliosovui, Aleksui Stanislovaičiui, Egidijui Gustui, Vasilijui Suchorukovui ir Žilvinui Ovsui.

„Kadangi atrankos varžybos į Londono žaidynes dar nesibaigė, tikimės, kad Lietuvos olimpiečių gretose dar labiau išsiplės“, – vylėsi buvęs Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos pirmininkas Žilvinas Šilgalis.

„Stengsimės. Darysime viską, kad iškovotume medalius“, – sportininkų vardu pažadėjo pasaulio šiuolaikinės penkiakovės čempionato bronzos medalininkė L. Asadauskaitė.

AB „Audimas“ rugsėjo 30 d. LTOK būstinėje pristatė naują šalies olimpinės rinktinės aprangą 2012 metų Londono žaidynių dalyviams.

Lietuvos olimpiečiams sukurta aprangą pristatė AB „Audimas“ aprangos gamybos ir paslaugų direktorė Jurgita Būdienė. Naujosios aprangos modelius demonstravo vilniečių šokių grupė „Show markers academy“, vadovaujama Šarūno Kirdeikio.

Olimpiečiams pirmiesiems buvo įteikti naujieji Londono vasaros žaidynių marškinėliai.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter
Buy any 4 tires and receive a. P.S. Tire hat!

OPEN

Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm

866 E. 200th St.

Sat.: 8 am to 4 pm

Cleveland, OH 44119